ANUL I, No. 1. LEI 5 EXEMPLARUL 15 MARTIE 1936

VESTITORII

Redactor: GH. I. CIOROGARU

Roza vânturilor

Lipsa cea mai resimţită astăzi e totuş, cea a unor posibilităţi de orientare. Nu înţelegem ce se petrece în jurul nostru; şi aşa ne sâcâie sau ne contrariază. Să fim noi aşa de lipsiţi de înţelegere? Să fie întâmplările aşa de lipsite de sens? Nici una, nici alta. Dar evenimentele au *alt sens* decât cel pe care li-l căutăm: iar înţelegerea lor cere *altă perspectivă* decât cea în care ne-am aşezat.

Este adevărat: astăzi — mai ales în Ţara românească—faptele se succed, dar nu se leagă. Dar în chiar această lipsă de legătură a lor e un sens. Nu se leagă faptele — pentrucă nu le pot lega oamenii? Nu. Ci *pentru că nu se mai pot lega.*

Da ce mităm oare, în acest efort al nostru spre înţelegere, directive metodice elementare? Un eveniment nu e doară — nu poate să fie, nu a fost niciodată — un fapt izolat. El se încadrează; stă alături, adică, de alte evenimente, cu cari face sistem. Şi poate că nici indicaţia aceasta nu mai e azi suficientă. In sensul că ar trebui să mergem mai în adânc. Să o facem:

Nu ştiu dacă istoria are un sens. Au afirmat-o pe vremuri unii; şi nu o mai afirmă azi decât foarte puţini. Ştiu însă că istoria are forme. Că există, anumite, perioade istorice cu o structură a lor, constituind, deci, unităţi organice. *Înăuntrul* acestor unităţi se petrec faptele. Poate după anumite legi, — poate anarhic. Poate! Dar nu e mai puţin adevărat că, *independent de aceste fapte*, unitatea aceea istorică îşi are legile ei, formele ei, corelaţiile ei. Ea, unitatea istorică deci, selectează faptele, hotărăşte de rodnicia şi viabilitatea lor, le defineşte şi le dă sens. Pentru procesul nostru de înţelegere fapte izolate nu există; nu există decât fapte încadrate, proiectate pe fundalul istoriei.

Aşa fiind, putem deosebi două împrejurări în cari «faptele nu se leagă», chiar dacă se succed.

Se poate, de pildă, ca faptele noastre să nu aibă legătură organică cu momentul, cu structura, cu unitatea istorică. Evident, noi putem să ne hotărăm, în acţiunile noastre, şi arbitrar. Putem, de exemplu, să construim, independent de indicaţiile realităţii, o teorie — fie ea chiar şi foarte coherentă —, şi să acţionăm după această teorie. Sau — mai rău — putem să lucrăm «după capul nostru» de la zi la zi, de la împrejurare la împrejurare, măsurând hotărârile noastre pe slăbiciunea noastră de cap sau, pur şi simplu, pe criterii personale sau interese subiective. E şi acesta un fel de a lucra, de sigur; şi încă unul foarte frequent. Numai că — sterp şi anarhizant. Căci el nu ţine seamă de indicaţia fundamentală a istoriei, după care o acţiune nu e viabilă şi rodnică, nu «prinde», decât atunci când e grefată în chip organic pe structura istorică a timpului. E, în adevăr, o chestie de altoi: cine lucrează «după capul lui», fără-a lua în seamă realitatea istorică, riscă să altoiască ...o coadă de pisică pe un păr. De aci urmează şi lipsa de legătură între fapte. Căci realizate în momente, locuri şi dispoziţii deosebite, faptele noastre nu se leagă niciodată direct între ele ci numai prin altoirea lor pe acel fond comun al unităţii structurale, istorice, care ea, aceasta, face adevărata legătură între ele. Se poate deci, ca faptele noastre să nu se lege pentrucă nu au la origine intuiţia unităţii istorice pe care ele trebue să se grefeze şi care singură e în stare să le dea un sens.

Se mai poate, însă, ceva. Se poate, anume, ca unitatea acea-

(Continuare în pag. 8)

POLITICA

Prefaţă. In rubrica aceasta vom înregistra, trecute prin sita discernământului, fapte şi idei cari apar în vieaţa noastră politică.

Am socotit totdeauna, că la întorsătura actuală a istoriei româneşti *politicul primează*. A cerceta adevăruri pure şi a teoretiza în marginea realităţii vii, a ignora datele pe cari se întemeiază o epocă pentru a căuta în altă parte formule valabile pentru eternitate, a nesocoti cotidianul din care se zămisleşte adeseori durata, nu intră în preocupările noastre.

Intemeiaţi pe rumânism, cu rădăcini adânc înfipte în glia strămoşească, crescuţi şi educaţi în şcoala jertfei, pentru noi politica este o problemă tragică. Noi tinerii aceştia născuţi dela 1900 înainte nu mai acceptăm să ne modelăm după înaintaşii noştri cari, pe lângă nenumărate şi uneori fructuoase activităţi, înţelegeau să mai facă „şi nitică politică". Politica noastră ia aspect de misiune şi pasiunea pe care o punem în practicarea ei se apropie de sacerdotal. Din mistica naţionalistă ne-am tors firul existenţei şi pe fundamentele rumânismului ne-am întemeiat crezul.

Deaceea tot ceeace va contrazice prin fapte şi idei sensul acesta de vieaţă pe care îl trăim, nu va găsi la noi cruţare.

Vieaţa Publică: Frământată şi lipsită de perspective, neaderentă la fenomenul românesc, vieaţa noastră publică trăeşte şi se desvoltă înafara şi pe deasupra naţiunii. Concretizată material în câteva clici conducătoare cari îşi împart între ele punctele de comandă ale statului şi beneficiile recoltate din exploatarea acestora, vieaţa publică românească reprezintă faţa de naţiunea care produce şi se jertfeşte, raportul cari se stabileşte între colonizatori şi colonizaţi.

Instituţii democratice: Fructele necoapte, culese de revoluţionarii „paşoptişti" din grădina de principii ale Revoluţiei dela 89, au fost aduse să se pârguiască şi să dea seminţe în sera românească. Rezultatele au fost dezastruoase pentru neam şi ţară: constituţia „drepturile omului" nu s'a aplicat decât sub forma „constituţiei" la poliţie; libertatea de cuvânt şi de întrunire stau la dispoziţia comisarului; libertatea scrisului se hotărăşte de undeva dintr un cabinet al ministerului de interne iar votul secret, obligatoriu etc. se exprimă în două rânduri: odată de către alegător şi a doua oară la numărătoare de către Guvern.

Parlamentul ,corpul reprezentanţilor naţiunii, este arena de exibiţie a luptelor de catch-as-catch-can şi camera de resonanţă cu naţionale ecouri a înjurăturilor.

(Continuare în pag. 8)

Prevestitorii

Sub rubrica aceasta, Vestitorii vor aduce tâlcuri din evanghelia naţionalismului românesc.

Vom alege texte din marii ctitori ai cugetării noastre politice, şi le vom tâlcui pentru vremea de azi.

Vom scoate din ele învăţături şi indemnuri, pilde şi ajutor. Morţii, morţii noştri sunt forţele de neînfrânt ale crezului pentru care luptăm. Cei în viaţă pot şovăi, pot trăda chiar, morţii însă — niciodată. Alături de ei, cugetele noastre se luminează, puterile noastre sporesc.

Intr'o asemenea tovărăşie, de fiecare clipă, paşi-vom înainte, ducând şi mai departe crezul lor, pe drumul aceleeaşi soarte în lume.

Incepem cu prinţul gândului şi faptei româneşti de totdeauna:

Eminescu

IN SLUJBA NEAMULUI

Am susţinut întotdeauna că chestiunea cosmopolitismului e una ce nu există. Să nu fim inventivi în chestiuni al căror înţeles ar fi greu de definit pentru fiecare din noi. Poate că ar exista cosmopolitism, dacă el ar fi posibil. Dar el e imposibil. Individul care vre într'adevăr dorinţa de a lucra pentru o societate nu poate lucra pentru o omenire, care nu există decât în părţile ei concrete — în naţiunile-state.

Individul e osândit prin timp şi spaţiu de a lucra pentru acea singură parte, căreia el îi aparţine. In zadar ar încerca chiar de a lucra deodată pentru toată omenirea — e' e legat prin lanţuri nedesfăcute de grupa de oameni în care s'a născut.

Nimic nu e mai cosmopolit decât matematica pură de ex., şi cu toate astea omul de ştiinţă va fi silit să o scrie intr'o limbă oarecare, şi prin acest mediu de comunicare ea devine mai şi întâi proprietatea unui grup de oameni, a unei naţionalităţi şi acea naţionalitate priveşte pe omul de ştiinţă de al său, oricât teoriile lui ar putea să aparţină omenirii întregi.

Cosmopolitismul e o simulaţiune şi nimic alta — el n'a fost niciodată un adevăr. Străinii, cari au interese personale în ţara românească de ex., vor simula totdeauna cosmopolitismul, pentrucă, declarându-şi adevăratele lor simţiri, ar putea să pericliteze interesele lor individuale. State slabe, — cum era Germania în secolul al XVIII-lea, — vor simula cosmopolitismul, pentru a denigra tendinţele naţionaliste ale inamicilor lor tari. Cu un cuvânt: Cosmopolitismul nu există decât ca simulaţiune, ca faţărnicie.

El mai e pretextul pentru lenea şi indiferentismul celor cari nu cunosc un alt scop în lume decât acela de a trăi bine.

*

Naţionalitatea trebue să fie simţită cu inima şi nu vorbită *numai* cu gura. Ceeace se simte şi se respectă adânc, se pronunţă arareori! Hebreii cei vechi n'aveau voe să pronunţe numele Dumnezeului lor! Iubesc poporul românesc fără a iubi pe semidocţii şi superficialităţile sale.

Ţară nouă vom clădi...

POLITICA EXTERNA

de Mihail Polihroniade

Ofensiva Germaniei

Fără îndoială că evenimentul menit să fie tălmăcit și răstălmăcit în săptămânile ce vor veni este ofensiva diplomatică pornită de Germania.

Pentru oricine judecă liniștit faptul era de prevăzut.

Din momentul în care Italia a pornit războiul în Abisinia și mai ales din clipa în care Anglia — având Franța la remorcă s'a angajat în labirintul sancțiunilor, ajungând astfel la un antagonism fățiș cu Roma, *Germania a căpătat automat libertate de acțiune.*

Toți oamenii cu judecata rece au semnalat încă dela începutul toamnei situația de *arbitră a politicei europene pe care o va define Germania în cursul tensiunei anglo-italiene*, complicată de mașina greoaie și periculoasă a Ligei Națiunilor.

Să examinăm deci calm lucrurile, aruncând o privire fugară asupra trecutului și căutând să desprindem liniile mari ale viitorului.

Responsabilitățile stângei Franceze

Pacea dela Versailles e dictată — să nu se uite — de o coaliție în care partenerii aveau interese divergente.

Interesul vădit al Franței era să distrugă Germania sau mai bine zis unitatea germană.

Putea să sfarme Franța această unitate ?

Dreapta franceză pretinde că da, prin susținerea particularismelor dinastice. Această afirmație-a dreptei franceze nu pare însă concludentă.

Națiunea germană ajunsese la starea de conștiință încă de un secol și un mare popor nu mai poate fi îmbucătățit în veacul naționalismelor cu ajutorul unor dinastii perimate.

Pe de altă parte Anglia, cu tradiționala și justificata ei politică de echilibru pe continent, nu putea îngădui o fărâmițare a Reichului.

Deci chiar după un război victorios Franța nu putea distruge Germania: 1) pentrucă blocul german era prea mare și prea puternic cimentat, 2) pentrucă Anglia, în primul rând, Italia și Statele-Unite în al doilea rând, n'o îngăduiau.

Atunci politica franceză a încercat să paralizeze Germania pentru un timp îndelungat.

Cum ?

Prin amputări de teritorii și de populație, prin sarcini financiare și economice, prin control militar, prin ocupație militară, prin alianțe încheiate cu statele limitrofe Germaniei și beneficiare a noului situații — Polonia și Cehoslovacia.

Această politică de paralizare a Germaniei presupunea însă un efort continuu, aspru, vigilent.

Un efort care și în relațiile cu Anglia se traducea prin frecușuri, neplăceri, greutăți. Pentrucă Marea Britanie nu admitea totala heghemonie a Parisului pe continent.

Totuși Franța a încercat să ducă o asemenea politică și a dus-o cu succes între 1922—1924. E perioada Ruhrului, a blocului național, a regimului Poincaré-Millerand. Firește această politică nu era valabilă pentru eternitate dar permitea Franței să câștige timp. Dar stânga, celebrul cartel al stângii, vine la putere în 1924. D-l Herriot preia succesiunea lui Poincaré iar peste un an — 1925 — sinistrul Aristide Briand se instalează pentru șase ani la Quay d'Orsay.

Politica de vigilență, de asprime, de continuu efort este brusc părăsită. Activ încurajată de Anglia, Franța pășește pe calea concesiunilor.

Rând pe rând renunță la controlul militar, eliberează Germania de sarcina despăgubirilor (planul Young etc.) retrage trupele de ocupație din Ruhr, apoi din prima, a doua și a treia zonă renană.

De ce duce stânga franceză această politică de trădare a intereselor Franței ?

Din două motive. Amândouă de politică internă.

Efortul continuu, vigilența, sarcinele militare și financiare nu plac alegătorilor.

Stânga franceză — radicalii și socialiștii — spre a fi pe placul electorilor, spre a ajunge și a se menține la putere exploatează această tendință.

In al doilea rând d-l Léon Blum și socialiștii săi nu vor să creeze dificultăți colegilor de peste Rin.

Rezultatele se văd.

Din momentul în care Germania scapă de control militar, de sarcini financiare, de ocupațiune militară paralizarea ia sfârșit și Reichul capătă superioritatea.

Singură o politică de forță, o Germanie dezarmată față de o Franță înarmată până în dinți, trupele franceze în Renania pot menține o egalitate franco-germană.

Din momentul însă ce aceste garanții de forță au dispărut, raportul se inversează automat.

In fața unei Franțe de 39 mimilioane oameni, stă o Germanie de 67.

Dar pe când politica de stânga duce Franța la concesiuni criminale față de Germania, la demoralizarea națiunei franceze prin pacifism cu orice preț și apoi antimilitarism, național-socialismul triumfă în Reich. Inegalitatea raportului de forțe devine și mai fățișă.

De o parte a Rinului unitate de comandă, încredere în forță, entuziasm naționalist de cealaltă parte a Rinului pacifism, antimilitarism, temeri de război civil.

Consecințele politice decurg logic din această situațiune.

Germania dă peste cap tratatele de pace, se înarmează intensiv, denunță tratatul dela Locarno, intră în zona demilitarizată. Dar acum stânga franceză e cuprinsă de panică. Ea n'a vrut asta !

Și apoi mai are și chestii personale cu Hitler. Comunismul, social-democrația, democrația au fast duse la hala de vechituri dincolo de Rin și chiar — sacrilegii — zulufii unor respectabili israeliți au fost puțin șifonați.

Deci internaționalismul politic al celor două Internaționale coalizate se face violent simțit la Paris prin vocea d-lor Blum și Cachin, iar neamul lui Israel își exercită activ ura împotriva național-socialismului.

Stânga franceză cere o politică de forță contra Germaniei lui Hitler, acum, când o asemenea politică nu mai e posibilă pentrucă din vina stângei franceze Germania a redevenit puternică.

Astăzi sancțiuni împotriva Germaniei înseamnă război, acum zece ani ocuparea Ruhrului însemna o plimbare militară.

Iată tragedia politicei externe franceze, tragedie provocată de criminala politică a stângei franceze personificată de omul care a încarnat incapacitatea, inconștiența unui întreg regim, Aristide Briand.

Criza Italo-Abisiniană

Totuși Franța are norocul ca — după dispariția lui Barthou — un mare ministru să se instaleze la Quay d'Orsay.

D-l Laval înțelege că Franța a pierdut heghemonia pe continent, *că acum se impune o politică de conciliațiune față de Germania deoarece oricare alta duce, la război* și că singura garanție a Franței stă în stabilirea de relațiuni cât mai strânse cu Anglia și Italia.

La un moment dat această politică pare că va triumfa. Este momentul frontului dela Stressa și a tratativelor pe sub mână cu Reichul.

Intervin însă două lucruri care schimbă complect situația.

Stânga franceză încercase de mult o apropiere de Rusia Sovietică. Boncour apoi Barthou făcuseră primii pași.

Rusia Sovietică are toate avantagiile de pe urma acestei apropieri deoarece se simte amenințată de Reich.

Stânga francez impune d-lui Laval semnarea pactului cu Sovietele. Asta irită Germania.

Dar marea criză a politicei franceze începe în clipa conflictului italo-abisinian.

Anglia se opune Italiei și Franța e pusă să aleagă între cei doi aliați.

Cu abilitatea ei seculară Marea Britanie își maschează interesele în spatele principiilor eterne și pune în mișcare Liga Națiunilor, iar în Franța ațâță stânga impotriva „fascismului".

Astfel are la remorcă Franța, cu toată opunerea d-lui Laval care până la sfârșit e răsturnat.

Dar Italia nu se lasă intimidată, sancțiunile economice nu-și produc efectul scontat, victoriile militare italiene se succed.

Intre timp însă Reichul a rămas singura mare putere europeană liberă pe mișcările sale, pentrucă Rusia Sovietică — angajată și ea indirect în angrenajul și complicațiile sancțiunilor — e direct amenințată de Japonia care la orice mișcare în Europa îi va sări în spate. Ceiace era de prevăzut s'a înfăptuit : Germania și-a realizat unilateral dar integral egalitatea de drepturi.

Concluziuni și perspective

Ce se va întâmpla acum ?

1) *In ceiace privește Germania nimic.*

Atâta timp cât Reichul se mărginește să violeze tratatele și să realizeze succese politice și morale nimeni nu va îndrăzni să-l atace sau să-l constrângă. Numai în cazul unei agresiuni teritoriale situația se va schimba.

Condamnarea Ligei Natiunilor va fi probabil pur platonică, în genul celei de anul trecut.

La sancțiuni economice și financiare e greu de crezut că se va ajunge.

„Perfidul Albion" și-a indicat destul de clar intențiunile. De astă dată — pentrucă nu e nici un interes britanic direct în jos — agresiunea nu-i mai pare vădită. Dimpotrivă se găsesc interesante „sugestiile" pe care în ultima parte a discursului său Fuehrerul a avut abilitatea să le facă.

Dealtfel e dela sine înțeles că decretarea de sancțiuni împotriva Germaniei ar duce automat la un bloc italo-german, ceiace Londra nu poate să dorească.

Pe de altă parte — deși la ora când scriu — Roma nu și-a precizat încă intențiile — e foarte puțin sigur că tocmai ea să adere la sancțiuni impotriva Germaniei.

Nici Polonia — atât de legată de Berlin mai ales în urma ratificării pactului franco-rus — nu pare că se va năpusti asupra Germaniei.

Așa dar — e mai mult decât probabil — că după o furtună asemănătoare celei produse după ofensiva germană de anul trecut lucrurile se vor potoli, Reichul va rămâne liniștit cu câștigul ce și l-a luat singur și că — sub imboldul Angliei — o nesfârșită serie de tratative vor începe pentru a stabili un nou echilibru în Europa Occidentală și Centrală.

Despre perspectivele acestor tratative e greu de spus ceva pentru moment.

*

2) Al doilea stat care se va alege cu beneficii consistente și imediate este spre marea jale a Britanicilor, Scutatorilor etc. — Italia fascistă.

Victoria militară și nereușita sancțiunilor aduseseră multe câștiguri bune în jocul italian. Ofensiva germană — paralizând Franța și tendințele sancționiste ale d-lor Sarraut, Flandin și Blum — face de minune jocul Romei, după cum războiul abisinian a ușurat jocul Berlinului.

In orice caz Franța nu mai poate merge la remorca Angliei spre o agravare a sancțiunilor.

Față de această situație și Marea Britanie trebue să se incline mai ales că insistând în politica ostilă Italiei nu s'ar mai putea eschiva de a da garanții totale Franței pe Rin.

Deci politica tenace și abilă a d-lui Mussolini va triumfa din nou. In forme menite să ascundă înfrângerea politicei sale Marea Britanie va fi silită să cedeze Italiei protectoratul asupra Abisiniei.

*

3) A treia consecință a evenimentelor din ultimele luni este însă totala și definitiva lichidare a Ligei Națiunilor.

După ce a îngăduit Japoniei să înghită un sfert din China, după ce n'a reușit să împiedice sau să oprească războiul dintre Bolivia și Paraguay, după ce n'a sancționat violarea tratatelor de către Germania, Liga cade în ridicol pe tema Abisiniei.

Un stat membru al Ligei Națiunilor este atacat, Liga desemnează pe agresor, întreaga lume este ațâțată impotriva agresorului, sancțiuni economice și financiare se abat asupra lui pentruca la sfârșit, sub auspiciile aceleiași Ligi, să se încheie o pace din care agresorul să iasă cu onoruri și beneficii. Asta să servească drept lecție celor care susțin că Liga Națiunilor poate apăra granițele vre-unei țări.

Frumoasă garantare a granițelor ! Abisinia e de șase luni atacată, a pierdut patru armate, jumătate din teritoriu dar... e apărată de Liga Națiunilor.

Dacă România — care n'are munți de patru mii de metri — ar fi fost în această postură, întemeindu-se pe Liga Națiunilor, până acum era complect înghițită.

Literatură - Radio - Ziariști - Florărese

de PUIU GARCINEANU

Vreau să vă fac atenți la un joc de umbre virtuos orânduite, printr'un regizorat meșteșugit, pe scena vieții noastre românești.

Atât de virtuos orânduite, încât d-stră, români fericiți și nepăsători spectatori ai dramei noastre românești, nu vă dați seama unde e o simplă pată de umbră și unde începe noaptea neagră.

Desigur ochiul și sensibilitatea d-stră s'au obișnuit cu anumite țigănii ale străzii noastre. Ziaristul cu ziarele e una din țigăniile astea crude, degradante, care pun pată de pecingine pe fața acestui București. „Ziaristul cu ziaaarelee" — cum se anunță el pe sine foarte solemn când năvălește pe o stradă, e ziaristul care vinde ziarele pe stradă, răspândindu-se de-alungul Căii Victoriei în cortegiu impresionant. Rupți, murdari, puturoși, mizerabili, păduchioși, obraznici, stridenți, băgători, lipicioși, insinuanți, cerșetori, — vă dați seama ce marcă de descompunere, de desagregare, de prăbușire, pune acest sinistru carnaval pe realitatea noastră românească? Ziariști și ziariste, florărese cu două buchete în mână, care se țin de tine pe stradă, se tânguesc și râd în acelaș timp într'o demență instantaneitate, cerșesc, te lovesc cu cotul, te prind de haină, se strâmbă la tine, — cerșetoria asta dementă, de balamuc, îngăduită și de poliție și de sensibilitatea d-stră abrutizată, v'ați întrebat d-stră vreodată cum poate fi preiungită, ce rost are ea în plin București? Nu, desigur. D-stră, bucureșteni și români nepăsători, v'ați deprins cu ea. Ba încă rafinați cum sunteți, căutători ai spectacolului și ai gratuității, ați ajuns să vorbiți admirativ de „pitorescul" acestei barbare defilări, de pitorescul unui astfel de București.

Și dacă v'aș spune că această țigănie îmi pare a fi intenționat lăsată așa, la vedere, d-stră ați face ochii mari și... ați râde. Dar iată că lângă țigănia aceasta, pe care vreți să o credeți un simplu și trecător aspect al străzii, mai este o țigănie organizată și răspândită cu tenacitate și program pe toată fața pământului, ca reprezentativă a ființei noastre românești. Țigănia aceasta, dintr'odată mult mai primejdioasă, se cheamă „muzică românească" și o propagă Soc. de Radiodifuziune. V'ați întrebat vreodată ce criminală inconștiență, dacă nu ce criminală intenție pune să umble în văzduhuri, cu numele de românesc, acele îngrozitoare tânguiri și chiote de cârciumă și de beție, acele țigănești și discrepante prelungiri — áoáááuáuáuá — modulate lăbărțat ca în cârciumile de mahala, drept reliefuri reprezentative ale lirismului nostru popular? V'ați astupat vreodată urechile, v'a apucat vreodată disperarea și neurastenia auzindu-le? Și v'ați întrebat dece le auziți atât de des — și par'că atât de intenționat — repetate? Acestea sunt exemplele celui mai adânc, mai bogat, mai decent și mai nuanțat folklor muzical al Europei?

Dacă nu v'ați itrebat, atunci îngăduința d-stră pentru această țigănie, din stradă sau din văzduh, merge prea departe.

Și atunci desigur că nu v'ați întrebat nici dece în gazetăria noastră românească — pentru a cărei specifică tradiție uitați-vă la Eminescu — sunt reprezentative azi țigănia și semitismul. D-stră nu v'ați întrebat cum se explică una lângă alta, aceste falșificări ale manifestărilor noastre. Și mai ales, nu vă dați seama de arta cu care se transformă ele, dela manifestările superficiale, dela aparențele străzii, care sunt *țigănești*, din ce în ce mai adânc, până la însăși esențele noastre, până la cultura noastră, care tinde să devie *semitică*. Desigur nu v'ați întrebat niciodată dece a circulat atâta vreme în publicațiile noastre părerea că scriitorii români de origină evreie scriu mai bine românește, pentrucă... sunt mai atenți? (Românii adevărați neputând fi atenți la vorbirea lor firească). Cum s'a putut o singură dată afirma că dicționarul lui Șeineanu e un „bun dicționar românesc" — această operă caracteristică jidovească, făcută superficial și de mântuială? Și dece dicționarul d-lui Scriban n'a găsit în treizeci de ani nici un editor? Și dece al doilea dicționar în circulație, al Cărții Românești, e făcut tot de un jidan? Dece cea mai importantă instituție de propagandă a culturii — Fundațiile Regale sunt împânzite de Israeliți? Și Revista aceloraşi Fundații e cea mai hibridă și mai decolorată vitrină culturală ce se poate închipui, lăsată fără nici un caracter precis și fără nici un relief adevărat? Dece toate acestea?

Cum s'a putut ca o comisiune de premii reprezentativă în așa zisa noastră cultură, formată din scriitori și criticii cei mai de autoritate ai circulației noastre literare, cum s'a putut ca această comisie să acorde un premiu de roman românesc, adică să consacre ca valoare *românească*, ca relief *românesc*, *Arsenicul* d-lui Sergiu Dan, acea specifică operă de uscăciune și de sterilitate jidovească, acea tinichea goală care a putut să ia ochii numai câtor-va hipuotizați, acea contrafacere searbădă — acea capodoperă de uscăciune și de sterilitate jidovească, unsă de autoritatea celor cinci pontifi culturali ca roman *românesc*? V'ați întrebat vreodată cu semnificații îngrozitoare deschide această falșificare? Ce prăpastie de întrebări deschide ea? Ce putreziciune, ce gol, ce falșificare a esențelor unei culturi reprezentată, propagată, și înțeleasă, adică trăită în acest fel?

Sigur că nici nu v'ați întrebat, dar încă să vă fi cutremurat, întrebându-vă.

Și în candoarea d-stră de români fericiți, s'ar putea să-mi spuneți că eu exagerez, că între falșificarea semitică a culturii noastre și falșificarea țigănească a străzii nu e nici o legătură, pentrucă dacă cea dintâi ar putea fi un fenomen grav, cea de a doua nu e decât o trecere de umbre ușoare peste realitatea noastră românească.

Apoi tocmai în asta stă genialitatea regizoratului: *să nu vă dați seama* de jocul umbrelor. Să nu vă dați seama când încep umbrele ușoare și când începe noaptea neagră.

Orientări în inactual

de Ioan Victor Vojen

Este știut că fiecare epocă are o caracteristică. Sunt epoci războinice în cari marile personalități sunt oamenii spadei. Altele, în cari dimpotrivă, fervoarea religioasă este aceea care dă sens vieții și, în sfârșit, sunt vremi, în cari politicul primează.

Vremea noastră. Vreme de mari frământări sociale, de nesățioase și desperate căutări de forme noi de viață, de noi așezări. Și este logic ca astăzi politicul — soluție pentru o nouă ordine — să primeze cu toată tristețea celor ce-l slujesc, celor care-și dau seama că slujesc efemerul, trecătorul.

La noi mai mult decât la orice alt popor momentul actual trebue să fie regizat de politic. Pentrucă trăim astăzi ultima bătae a ceasului în care națiunea românească mai poate fi salvată printr'o nouă ordine. Ultimul nostru rezervor de energie și de creație, el însuși, este astăzi amenințat căci românimea întreagă e gata să-și dea duhul, sfârtecată pe roata bolilor sociale, străinismului și ticăloșiei.

De aceia oricine în vremea noastră trebue să devină un luptător. Așa cum în timp de război orice om valid trebue să devină un soldat.

Altfel suntem în pericol să pierim ca națiune.

Când acesta este sorocul vremii noastre o întrebare se naște firesc: ce rost mai au întârzierile pe cărările nostalgice ale artei și culturii? Ce rost mai au cântăreții?

Și oare cei ce-și caută împlinirea vieți lor pe acest inactual tărâm nu sunt ei dezertori ai imperativului vremii?

Iată întrebări grele pentru suflete, întrebări de răscruce.

Cel ce concepe politicul ca un scop final, ca ultim ideal va răspunde desigur afirmativ. Dar judecata sa este o judecată lipsită de orizonturi, primară. Căci în mintea sa este o mare confuzie. O confuzie de planuri și de valori.

Politicul, chiar atunci când se va realiza în forma sa cea mai perfectă nu va putea decât să soluționeze o chestiune de moment în viața unei națiuni, de suprafață. Mai precis de tehnică. El poate găsi pentru un timp limitat forma cea mai perfectă de organizare. Forma care va da cea mai amplă posibilitate unei națiuni să se desvolte pentru a atinge marile sale obiective finale.

Cari sunt acelea?

Pur spirituale. Marile opere de artă, marile creațiuni ale culturii ale spiritului. Acestea singure dau unei națiuni dreptul să stea în rândul marilor neamuri ale lumei, acestea singure rămân de-a-lungul vremurilor. Restul se uită, piere!

Au trecut peste plaiurile noastre zeci de popoare neasemuit de puternice, popoare cari au stăpânit lumea toată! Regi și împărați cari îngrozeau numai cu numele lor până și fiarele codrilor! Au trecut! Ce-au rămas din ele? Cine le mai ține astăzi măcar răbojul? Praf și pulbere în patru vânturi ale lumei!

Ceeace face, din vechii Greci de pildă, un mare popor nu este de bună seamă nici lupta dintre micile cetăți geloase — de care totuș istoria lor e plină—nici războaele fratricide dintre diferiții urmași ai lui Alexandru Machedon, ci comorile de artă rămase, templele cu proporții perfecte, statuile lui Fidias și Praxitele, scrierile lui Platon sau Sofocle, marile producții ale geniului grec. Iar din Germania modernă nu va rămâne nici Bismark nici Wilhelm al II-lea ci Goethe sau Beethoven. Prin ei numele german va străluci în veacul veacurilor.

E bine să se reimprosteze în mintea celor robiți de prezent marile legi după cari lumea e sorocită. E bine s ă nu se uite proporțiile, planurile fiecărei impliniri. Sunt valori predestinat diferențiate cari nu trebuesc niciodată nivelate, pentrucă nu pot fi nivelate.

Poate creia politicul aceste eterne valori? Nu. Desigur El poate da însă o formă — cea mai potrivită formă — în care o națiune se poate desvolta firesc pentru a-și atinge marile sale obiective finale, poate asigura acest mediu prielnic creației.

Inseamnă de aici că rolul politicului e lipsit de importanță? Nu! Dimpotrivă! Este esențial pentrucă este absolut necesar și se realizează cu nenumărate jertfe! Jertfe de vieți tinere, curate! Numai că misiunea lui este țărmuită.

Atunci? Concluzia?

Atunci trebue înțeles că fiecare are un drum al său propriu lăsat de Dumnezeu. Pe care însă cu toții l-am părăsit pentrucă chemarea imperioasă a clipei actuale este lupta. Lupta politică ca instrument, ca armă pentru a câștiga victoria. Atât!

In ceasul biruinții însă — adică în ceasul sfânt în care națiunea românească va fi repusă în drepturile ei, pe pământul hărăzit ei, în ceasul în care ierburile ce-o sufocă acum vor fi toate plivite și soarele va răsări pe plaiurile acestei țări iarăși pentru români și numai pentru români — fiecare din luptătorii de astăzi, va lăsa sabia din mână, se va întoarce la așezarea sa, și-și va reîncepe din nou lucrul și viața sa de unde le-a lăsat.

Dar până atunci mai este încă vreme și desigur mulți dintre noi vor mai cădea. Cum atâția — cu nume de sfinți — au mai căzut!

Și nimeni nu se va întreba dacă a căzut un poet, îmbietor de suflete, sau un conducător de oameni.

Pentrucă toți nu au decât un singur nume: eroi!

BASARABIE, 1936

de RADU GYR

Din Bugeac până 'n Hotin
bubă neagră și venin.
Din Orhei până 'n Liman
junghi și țeapă de catran.

Cerul supt, cu șolduri slabe,
stă 'ntr'o rană pe cocioabe.
Zarea zace 'nvinețită
ca o piele tăbăcită.
Mlaștinile, în pustie,
fumegă otravă vie.
Putrezi, racii și răspării
pe sub secetele țării.
Luna pare streang și cange.
Soarele, pe picioroange.

Iese Foamea 'n drum, oloagă,
răschirată pe mârțoagă,
și cum horcăe, beteagă,
la oblânc, într'o dăsagă,
sună numai căpățâni
și ciolane de români.
Iese Foamea 'n drum, jegoasă,
luna-i stă, pe umăr, coasă.
Când rânjește,
pârjolește,
și când geme,
ca 'n blestemе,
vine Molima, strigoiul,
ca să joace tontoroiul.

In amurg, 'naintea porții,
căduvele-și chiamă morții.
La răspântii, ca besmetici
plâng orfanii: trente, petici,
umbre de sperietori
pentru corbi și pentru ciori.
La răscruci
bătrâni năuci
scuipă scrum, oftează tuci,
își fac cruci
și trec năluci.

Gem căruțe spre Tighina
cu oftica și neghina.

Foame! Pielea stă pe oase
sgărci de fiere și pucioasă.
Foame! Pântecul se suge
prins, de șiră, cu belciuge.
Foame! Cleiul mâinilor
lins de limba câinilor...

Dar pe mare,
până 'n zare,
pleacă Soarele 'n cuptoare
de vapoare.
Pleacă țara în corăbii,
pentru hiene, pentru vrăbii.

Cin' ne cară soarele,
sângele, hambarele,
ziua, diminețile,
cerul și fânețele,
liftelor cu ceafa lată
și osânza, revărsată?

Apele din cogâlnic
înghit stârvuri de calic,
dar la praznic venetic
joacă viața din buric.

Pe asfalturi, în rădvane,
surâd târfe roșcovane.
Tăvăliți în decorații,
la ospețe, toți argații
beau, din cupe, constelații.
Șed, la masă, cațaonii
cu sfetnicii și coconii.
Pezevenghii și scopiții
din castroane sorb solstiții:
peruzelele, arginții.
Plozii de beizadele
au cățele în dantele,
și, pe-o mână de inele,
tocmesc țara 'n cafenele
cu samsarii groși la piele...

Foame! când va fi s'aprinzi
zările ca niște grinzi?
Foame! când vei da de-a dura
peste toată — adunătura
Răiei și a Jafului
bolobocul soarelui,
butiile cerului,
răsmerița de baladă
'naltă, verde, ca o zadă,
hoardă, grindină de fier,
cât o mare, cât un cer?

Uite, 'n birji trec coconașii
cu geambașii și ocnașii,
pe când, lung, din bălți, din ploaie,
din maidane, din gunoae,
crește
bocet,
urlet,
răget:
Foame!

Foame!
Foame!
Foame!

Februarie, 1936.

Răscruce de veac

Ne găsim la răscruce de veac. Omul deprins să pătrundă rosturile intime ale evoluţiei istorice, a înregistrat zilnic procesul de destrămare a conştiinţei sociale ce alcătuia un fel de sumum al virtuţilor omeneşti preconizate de necrofilia puzderiei de umanitarişti răsăriţi peste hecatomba marelui război. Cu un sadism egalat doar de lipsa de înţelegere a noilor forme de viaţă ce se plămădeau chiar sub ochii noştri, siniştri îndrumători ai destinelor unui neam au contribuit, clipă cu clipă, la măcinarea falselor idealuri, împrumutate gânditorilor perimaţi, ce nu puteau avea priză asupra sufletului unei colectivităţi cu o structură fundamental deosebită de a societăţilor cari serviseră de model întru formarea acestor idealuri. Ani de-arândul, sârguincioşii negustori de idei importate au căutat să ne demonstreze utilitatea, pentru desăvârşirea evoluţiei sociale a colectivităţii româneşti, a unor idealuri livreşti, ce trebuiau să ne aşeze pe acelaş plan de viaţă cu marile naţiuni din apusul Europei.

Umanitarismul generos, afişat pe planul ideologic, îi corespundea un abject egoism individual şi de clipă, stăpânit de venalitatea ce nu se da înapoi nici chiar în faţa trădării de neam, pe planul acţiunii politice. Şi tocmai aici stă inaderenţa societăţii româneşti faţă cu directivele pe cari au căutat să i le impună conducătorii ei politici. Atât greşala de optică ideologică, dar mai ales incorectitudinea şi imoralitatea acţiunii politice, care a provocat formidabila discrepanţă dintre ordinea juridică şi cea politică, dintre gând şi faptă, a stârnit acea stare de generală nemulţumire, ce constitue întotdeauna preludiul marilor revoluţii morale.

Eroarea de optică ideologică ce a prezidat la încercarea de consolidare a României post-belice, nu este unică în istoria unui neam cu dese învolburări pe întreg parcursul chinuitului său destin, cum s'a întâmplat să fie istoria neamului nostru. Ea nu este decât continuarea erorii de optică ideologică a protagoniştilor revoluţiei dela 1848.

*

Vom încerca să lămurim cum întreaga desvoltare politico-socială a Europei de după marea Revoluţie Franceză, s'a înfăptuit sub egida unei astfel de erori de optică ideologică. Raţionalismul filozofic al Renaşterii, dela eflorescenţa exaltărilor individualiste ce l-au urmat şi până la ridicula trâmbiţare a ideilor cu majusculă, a prezidat cea mai formidabilă greşală politică din istoria omenirii: revoluţia dela 1789. Raţionalismul cedând cu timpul pasul ştiinţismului modern, o revenire cu greu mai putea fi posibilă. Viziunea cantitativă a vieţii sociale, în ciuda diferenţierii sale calitative, a pus cu desăvârşire stăpânire pe cugetele gânditorilor.

Dar Renaşterea a mai înfăptuit ceva: odată cu reinvierea antichităţii, a încercat să reconstituiască şi unitatea spirituală a lumii Greco-Romane, lucru înlesnit de chiar preexistenţa unei unităţi de aceeaşi natură crescută sub semnul bisericii papale. In felul acesta, desvoltarea vieţii sociale şi de Stat a fost îndreptată pe linia de forţă a unui drum neferesc, fapt ce a provocat, de repetate ori, sguduiri şi perturbări adânci în procesul de evoluţie al bătrânului continent.

O biserică pontificală, cu veleităţi de primat politic, aşa cum un singur fapt, lupta pentru investitură, e de ajuns să ne-o evidenţieze, alături de ambiţiile imperialiste ale unor regi quasi-barbari, abia răsăriţi din ruinele unui imperiu sfărâmat, au falsificat complet tot ceeace era *organic* în mişcarea Renaşterii. Viziunea antropologică a omului Renaşterii, cu fireştile ei consecinţe, a fost cu desăvârşire înăbuşită de raţionalismul şi ştiinţismul de mai târziu. Şi astfel ne-a fost dat să asistăm, cu uluitoare nedumerire, la uriaşa luptă dintre forţele organizate, biserică şi stat clerical, şi tumultoasa desfăşurare de energii a comunităţilor de viaţă socială, cu un fundament şi caracter etnic pronunţat. Intregul şir de reforme religioase n'a fost decât reacţiunea firească a acestor comunităţi de viaţă etnică faţă cu injoncţiunele unui Cezarism îmbrăcat în haină pontificală, a teroarei, fără precedent, exercitată de teocraţie asupra vieţii popoarelor; războaiele cu caracter religios nu vădesc decât acelaş lucru.

Din ciocnirea acestor două categorii de forţe sociale, a ieşit compromisul formulei democratice dela 1789. Comunităţii de viaţă etnică, cu aceleaşi temeiuri biologice şi sufleteşti, i-a fost substituit individul abstract, individul simplă unitate numerică, egal cu sine întotdeauna şi peste tot. Şi atunci fundamentarea vieţii sociale pe elementul etnic apărea fără valoare. Colectivul pur, socialul detaşat de etnic, era concluzia firească a acestui soi de raţionament. Ea convenea de minune tuturor: clerici şi oameni de ştiinţă, oameni politici şi gânditori. Dar viaţa s'a făcut forte să înlăture această gravă eroare. Internaţionalele, creiate peste graniţele etnice şi prin desconsiderarea categoriilor organicului, s'au dovedit neputincioase în faţa fluxului de energii constructive ale popoarelor cu o puternică *conştiinţă naţională*.

Prăbuşirea imperiului habsburgic, care avusese de firesc aliat catolicismul, este numai o verigă din lanţul de victorii ale acestei conştiinţi. Totuşi, dacă etnicul isbutise să se instăpânească în adevăratele sale graniţe teritoriale, în interiorul acestor graniţe, viaţa socială şi de stat continua să evolueze, cu mici corijări, după formula perimată a democraţiei dela 1789. Parlamentarismul întemeiat pe omul entitate abstractă, omul fiinţă raţională ce poate, cu academică ţinută, discuta şi soluţiona toate problemele la masa verde, parlamentarismul întemeiat pe principiul reprezentării, continuă să dirijeze viaţa de stat a popoarelor. Cât de academici în ţinută şi de câtă stringenţă logică în argumentare pot fi în stare reprezentanţii acestei instituţii, s'a însărcinat însăşi viaţa parlamentară să ne-o demonstreze. Degradantele spectacole legate de ea nu sunt o specialitate a instituţiei noastre din dealul Patriarhiei; ele sunt generale tuturor ţărilor cu asemenea regimuri. Netemeinicia principiului reprezentării rezultă din chiar faptul diferenţierii calitative a indivizilor. Numai omul integrat în categoria muncii, în categoria unei activităţi profesionale, poate avea cuvânt hotărîtor în desfăşurarea vieţii oficiale. Cuvântul său este acţiunea şi aportul său este fapta.

Implinirea lăuntrică a vieţii sociale, prin desăvârşirea categoriilor regulative, nu se putea înfăptui decât într'un singur sens, într o singură direcţie, aceea indicată de temeiurile etnice ale unui Stat. Ea a şi fost realizată de popoare ca Italienii şi Germanii prin geniul lui Mussolini şi Hitler. Incercările îndreptate pe direcţia colectivului pur, a socialului ce trebue să depăşească graniţele etnice, cu avantagiul de a fi îndrumate chiar pe liniile de forţă ale vechei democraţii ele fiind doar o hipertrofiere a acesteia, au eşuat complet şi ireme diabil. Dacă marxismul teoretic, după pregnanta formulă a lui Kautsky, nu e decât transplantarea democraţiei de pe planul politic pe cel economic, apoi încercările sale de realizare practică din Rusia bolşevică au dus de-a-dreptul la compromisuri dezavuate de către chiar marxiştii de cea mai pură speţă. La prima confruntare cu realitatea el a căzut definitiv; creearea chiar dela început a N. E. P.-ului de către Lenin, iar acum în ultima vreme toate abdicările şi compromisurile lui Stalin ne-o dovedesc până la evidenţă.

*

Revenind la realitatea românească, vom observa că, multă vreme, ea nu s'a integrat în orbita acestui joc de forţe ce stăpâneau restul continentului. Prin aşezare şi evoluţie istorică, societatea românească n'a participat efectiv, decât foarte târziu, la viaţa continentului apusean. Din această pricină, ea a urmat drumul unei desvoltări normale, cu procese inter- şi intracomunitare, cu constituiri de organizaţii politice, atunci când necesitatea unei apărări eficace i-o impunea. In bătătorirea acestui drum, un nemăsurat sprijin i-a fost chiar biserica ortodoxă. Cum semnalează aşa de just Lucian Blaga, ortodoxismul, prin aderenţa sa la categoriile şi profilurile organicului a manifestat întotdeauna o foarte pronunţată silinţă de adaptare la nevoile unui neam. Banala constatare că pentru români credinţa ortodoxă e „legea românească", e suficientă spre a lămuri o serie întreagă de lucruri în legătură cu rolul spiritualităţii ortodoxe în desvoltarea neamului nostru. Iată cum, contrar celor întâmplate în altă parte, biserica ne-a fost un aliat întru împlinirea fiinţei noastre sociale şi naţionale.

Evoluţia normală n'a putut fi turburată nici de întârziatul ecou al umanismului pătruns prin filiaţie poloneză. Tot timpul, etnicul şi socialul s'au suprapus perfect. Cele mai crâncene revoluţii sociale au fost în primul rând revoluţii naţionale. Răscoala lui Doja, Horia ori Avram Iancu în Transilvania, sau cea a lui Tudor Vladimirescu în vechea ţară, au fost în primul rând răscoale cu obiectiv naţional şi abia într'al doilea rând social. Cu răscoala dela 1848 faţa lucrurilor se schimbă. De aceeaşi factură intimă, dar realizată caricatural după modelul revoluţiilor democratice, de oameni ce vânturau idealuri sociale de împrumut, ea a rupt complet firul tradiţiei istorice şi aşa destul de slăbit încă din Epoca fanariotă. O generaţie cu formaţie spirituală (mai mult formaţie decât spirituală) străină de fiinţa neamului nostru, a frânt cursul adevărat al istoriei, l-a oprit, canalizându-l pe alt vad. Aşa că întreaga desvoltare a României moderne s'a făcut pe temeiuri greşite. Desprinsă de drumul ei firesc, ea a intrat în raza de influenţă a unor idealuri străine — false idealuri cum le-am numit fără o bază în viaţa socială şi naţională a noastră. Ce a urmat, în linii mari se ştie: Constituţia tradusă, Codice de legi traduse etc., etc... Naţionalismul afişat de conducători era şi nu putea să fie decât un naţionalism de circumstanţă, un naţionalism de paradă, neorganic. Dar nici nu putea să fie altfel. Atunci când ignorezi un întreg trecut de sbucium şi frământări, cristalizat în forme de viaţă socială specifice şi structurat unitar, peste graniţele vremelnic impuse de vicisitudinile istorice, de dragul unor formule de împrumut, cari nici chiar acolo unde au fost elaborate nu şi-au avut şi nu-şi au valabilitate, numai operă naţională nu se chiamă că faci. Şi aceasta au făcut întotdeuna democraţii noştri. De aici toată sterilitatea acţiunei lor, de aici lipsa de aderenţă a societăţii româneşti faţă cu idealurile vânturate de ei, de aceea lipsa de suflu organic în tot ce s'a străduit şi se străduesc să înfăptuiască.

Acum cursul vremii s'a oprit şi va fi întors pe adevăratul lui vad de către o generaţie ce şi-a săpat în suflet, cu litere de foc, cinstea de „lege şi neam". Generaţia răsărită din glia acestei ţări a înţeles că glasul pământului e glasul strămoşilor ce l-au stropit cu sânge. Ea se leagă să urmeze, până la capăt, destinele *Omului* ce a luat istoria în braţe.

OCTAVIAN IOSIF

Fântâna

Drumuri, fântâni, podeţe troiţe au răsărit de pe urmele noilor demiurgi ai creaţiei româneşti...

Incă un atentat!

La răstimpuri, conducătorii judaismului în special rabinii cu anexele lor, neputincioşi de a stăvili valurile de indignare a acelora cari citindu-le în buchii, încep să se desmeticească şi să destrame ţesăturile de paianjen urzite la întunericul lojilor, ne mai având la îndemână «goimi» cari să le servească de inconştiente unelte, se decid să înarmeze mâini de coreligionari aprioric fanatizaţi şi care, cu caracteristică laşitate lovesc mişeleşte şi viclean.

Ultimul deceniu, — împletit în lupte de redeşteptare a naţionalismelor şi tocmai pentru că a fost şi e astfel — a răsunat din plin de asasinate talmudice. Voi enumăra la întâmplare: la Paris în 1926, Petliura cade sub glonţul jidanului Schwartzbart; în Senatul român explodează bomba lui Max Goldstein, care ucide şi răneşte fără discernământ; d. Vaida e scrijelit de glonţul unui fiu al lui Israel. Germania în plină luptă, victorioasă, spre «nazism», jertfeşte vieţi, doborâte în acelaşi fel. Şi mai în urmă — acum vreo trei săptămâni, — studentul Frankfurter, jidan tolerat pe meleagurile elveţiene, se prezintă la locuinţa şefului naţional-german Gustlof pe care nu-l găseşte acasă; spune soţiei acesteia că are să-i comunice ceva, e poftit să ia loc ca să-l aştepte şi când stăpânul intră, îl ucide cu focuri de revolver.

Asasinate, mereu simptomatice, cărora bine înţeles presa sărindărească nu le-a dat nicio importanţă. Mai ales ultimului, nu! Şi e uşor de bănuit pentruce.

Aşa dar şi asasinatul Gustlof abia înregistrat — ca orice fapt divers — aproape fără comentarii, a trecut la noi, aşa cum s'a urmărit: nebăgat în seamă. Un Gustlof oarecare, doar nu era un Leon Blum şi glonţul care l'a omorît pe el şef naţionalist, nu trebuia să revolte opiniile ca cele câteva inofensive palme aplicate internaţionalistului dela Paris!

Câteva zile după atentatul de care vorbiam, tot ziarele Sărindarului au răspândit versiunea că atentatorul n'ar fi fost întreg la minte şi deci la ce ar mai fi de discutat fapta unui nebun».

Reţeta e totdeauna aceiaşi: când vre-un jidan atentează, după fapta comisă se constată că nu era normal.

Pentru creştini procedeul este inversat: amintesc de ultimul caz dela noi, când unul de toate poliţiile din ţară cunoscut ca scrântit la minte, într'un moment de manie, a pârlit anteriul şefului rabin Nimerower. Atunci toată presa interesată — uitându-i meteahna, — a fulgerat şi tunat, aţâţând la ură de rasă şi împingând la cercetări vexatorii în dedesubturile inexistente ale atentatului.

Noi înţelegem cum sunt vrăfuite realităţile şi întrucâtva ne bucură faptul că în cazul Gustlof a fost vorba de un «nebun». Şi mai ştim ceva: că de către conducerea internaţională a jidovimii s'a hotărît asasinarea tuturor fruntaşilor mişcărilor naţionaliste din toate ţările. Aceste înalte şi talmudice foruri sunt însă avertizate: avem şi noi nebunii noştri şi încă mulţi; poate nouăzeci şi nouă la sută, cu idei fixe şi obiective precise. Şi pentru un fruntaş naţionalist doborît de glonţul vreunui Frankfurter «nebun», conducătorii talmudici ai internaţionale jidoveşti vor înregistra dintre ai lor o hecatombă!

V. IONESCU

CHEMAREA NEAMURILOR

Preot Ilie I. Imbrescu

Biserica trebue să fie totdeauna gata a face lumină asupra oricărei preocupări omenești. Cu atât mai mult atunci când aceste preocupări iau caracterul unor frământări chinuitoare. Biserica, fiind depositara *revelației divine*, fără ea, rosturile omenești nu-și pot descifra niciun sens.

In vremea noastră, este de mare și vie actualitate problema *naționalismului*. Ca atare, Biserica, este datoare să spună cel mai autorizat cuvânt și asupra acestui punct, oricât de slab ar fi glasul care mărturisește adevărul în numele ei.

Domnul nostru Iisus Hristos a venit să lumineze și să mântuiască *toată lumea*. Dar, întrucât Providența divină a binevoit ca să împartă omenirea în națiuni, Domnul, a chemat lumea la mântuire *prin Neamurile din ea*. Astfel, când a trimis pe Sfinții Săi Apostoli în lume, le-a poruncit: «Mergând, *învățați toate neamurile*»... (Matei 28, 19). — Că este dela Dumnezeu această rânduială cu privire la neamuri și nu un rezultat al diferitelor adaptări climatice și geografice, etc., cum susține materialismul istoric și evoluționismul!), adică împărțirea lor în diferite vremi și în anumite locuri, dar cu o finalitate unitară — lămurește dumnezeescul «Apostol al Neamurilor», Pavel, pe scepticii și gălăgioșii Atenieni, în cuvântarea din Areopag. (Fapte 17, 24—28).

Important este să desprindem din aceste cuvinte că Neamurile, având fiecare o finalitate istorică într'un anumit hotar geografic, trebue să-și subordoneze întreg acest rost pe pământ *unei finalități soteriologice* (mântuitoare), care, prin căutarea lui Dumnezeu, VA SFÂRȘI IN A FI «UNA CU EL», adică va realiza omenirii, prin Neamuri, suprema finalitate: *învierea*, care este o finalitate *eshatologică*, atingerea absolutului ca supremă treaptă a desăvârșirii.

Cine este vrednic de înviere și desăvârșire? Numai ceice, aici, își topesc toată ființa în faptele mântuirii, în supunerea deplină a ascultării de *harul divin!*

Așa cum fiecare ins, în parte, și fiecare Neam, în totalitate, trebue să râvnească neîncetat ca să transforme substanța omenirii păcatului într'o substanță duhovnicească, harică, a ei. (Efeseni 3, 14—21).

Este menirea omenirii, pe acest pământ, ca să devină unitară prin credință, să se corecteze progresiv prin dragoste, apropiindu-se astfel de Dumnezeu prin speranță nepovăelnică. Cursul acestui proces începe dela fiecare individ în familie, dela fiecare familie în Națiune și dela fiecare națiune în umanitate. Natural, punctul de întrebare, între aceste două capete de aceluiași drum, este Neamul sau Națiunea, pentrucă mijlocul de împărtășire, puntea de legătură între spiritualitatea revelată și concretizarea ei în faptele omenești ale dragostei este *cuvântul*. Ori, cum în lume nu este numai un singur graiu pentru comunicarea cuvântului revelat, ci atâtea limbi câte neamuri, sau atâtea neamuri câte limbi — de aceia și posibilitatea de unificare, prin dragostea mântuitoare, a indivizilor în omenire, le este dată numai în cadrul Neamului din care fiecare face parte. In acest sens, când s'a pogorît Duhul Sfânt peste Sfinții Apostoli, i-a învățat, în puterea dumnezeească, să vorbească toate limbile, ca înșii tuturor Neamurilor care-i ascultau, să înțeleagă *adevărul* și *să se convingă* de darul lui *mântuitor*. «Și se aflau atunci în Ierusalim iudei, oameni cucernici din *toate Neamurile cari sunt sub cer*. Când s'a auzit sunetul acela, mulțumirea s'a adunat și rămas încremenită, *pentrucă fiecare îi auzea vorbind în limba lui*». (Fapte, 2, 5—6).

Așadar, prin limba și istoria fiecărui Neam, pe pământ, este dat lumii progresul în lumină. De aici, reese clar că fiecare neam este *dator* să-și desvolte maximum de posibilități din visteria bogată a darurilor cu care a fost înzestrat de Dumnezeu.

Această neîntreruptă încredere și veghe, ca fiecare Neam, în totalitatea membrilor lui și în deplinătatea bogățiilor istorici sale, să tindă la mântuirea și perfecțiunea sa, această putere de viață și efort spre desmărginire în spirit, se numește *naționalism*.

Toate Neamurile vor trebui să intre într'o epocă de înțelegere și realizare, în acest sens, a *naționalismului* lor.

Aceasta va fi, după ce se vor înfrânge toate opozițiile «internaționaliste» «comuniste» «iudeo-masonice» ale unificării omenirii, în splendida varietate a «sfânt naționaliști, *numai prin «pacea dragostei» dintre Neamuri*, care-i conservatoare și desăvârșitoare *a ființei naționalismului fiecăruia și* nicidecum disolvantă și nimicitoare... cum vrea masoneria! (Apocalips 15, 2—4).

Când se va instăpâni această eră în istoria lumii, Neamurile, *în naționalismul lor cel mai deplin*, nu se vor mai războ cu arme ucigătoare pentru scopuri egoiste, ci se vor lupta *într'o mare «întrecere duhovnicească»* pentru învrednicirea de *«premii cerești»*. Am spus că finalitatea lor supremă este *învierea*, trecerea în viața veșnică «față în față cu Dumnezeu». Icoana minunată a acestui adevăr ne-o dă tot Sfântul Apostol și Evanghelist Ioan, când scrie despre Cetatea *Ierusalimului ceresc*. (Apocalips 21, 23—27).

Acesta este temeiul revelației *al naționalismului autentic* și râvna lor pentru a-l realiza spre binele Neamului românesc nu cunoaște osteneală și nici frică de moarte!

A INTRAT LA TIPAR VOLUMUL 4 DIN

RÂNDUIALA

Arhiva de gând și faptă românească redactată de d-nii

C. Amzăr, Ernest Bernea, Ion I. Ionică și Ion Samarineanu.

Va cuprinde un studiu semnat de d. Vasile Băncilă: SENSUL CULTURII; o prezentare a figurei de căpitan a lui Avram Iancu, Tudor Codreanu.

Începutul sforțării proprii de D. C AMZĂR; Naționalism și liberalism de ERNEST BERNEA;

Statul Românesc de Ing. NICOLAU-BÂRLAD. Obișnuitele Insemnări de actualitate vor întregi volumul de 120 pagini.

Răsărit

de Gh. I. Ciorogaru

Trăim pe o linie de hotar. Toate suferințele noastre sunt darnic compensate de măreția vremii. Asistăm la agonia unei lumi, al cărei sfârșit în multe din obiceiurile și vederile ei îl grăbește frământarea generațiilor tinere ale tuturor neamurilor civilizate de azi. Sunt generațiile cari refuză luarea în primire fără de murmur a stărilor moștenite. Ele își creiază o nouă concepție politică, dar nu numai atât: un nou fel de a vedea viața și lucrurile, o nouă «Weltanschauung».

Mișcarea politică a tinerelor generații are un substrat care depășește însemnătatea procesului de obișnuită evoluție istorică. Lumea se găsește la răspântia unui sfârșit de ev și la capătul plămădirii unei lumi al cărei sâmbure îl poartă în ființa sa tineretul. Este ceeace generația matură de azi, ultima verigă a unui lanț ce sfârșește definitiv — nu vrea să înțeleagă.

Majoritatea vlăstarelor nației noastre se găsește pe matca adevăratei chemări. Tot ce este în afară de această matcă dovedește un grad de opacitate care va fi, mai devreme sau mai târziu, învinsă de lumina poruncitoare a istoriei.

Mișcarea tineretului românesc de azi este prima în viața neamului nostru, care nu este fundată pe revendicări de ordin patriotic sau patriotard, nici nu poartă pe stindardul său deviza apărării cutăror principii sau ideologii — ea este de o substanță spirituală mult prea înaltă spre a putea fi înțeleasă și de o hotărîre prea intransigentă spre a putea fi comodă putregaiului de coaliții politice din această țară. Le vine destul de greu să creadă— celor ce înoată împotriva valului, — se îngrozesc chiar la gândul, că în rândurile compacte ale acestei mișcări se ascunde picirea lor și *temelia statului viitor*. Cum va fi acel stat viitor, adică ce structură juridică ori economică va avea, iată prima întrebare ce și-ar pune-o intelectualul izolat, internaționalizat, cel care poate fi socotit definitiv pierdut pentru această nație. Ce *atitudine* va avea statul viitor față de acest neam românesc, care-i dă pecetea în istoria universală — este întrebarea ce trebue să fie *cea dintâi*, pe care și-o pune cel care se simte organic legat de nația sa. Răspunsul: va fi un stat, care, pe deasupra rostului de gospodar administrativ și fiscal, va avea față de națiune rolul de slujitor sincer. Cu un cuvânt: *va fi credincios nației*. Va trece, la nevoe, până peste și cele mai elementare principii consacrate aiurea — numai spre a nu se clătina de pe acest drum: *de deplină credință față de nație*.

Față de națiune în sensul ei *total*. Va fi necruțător cu mii și mii din membrii acestei națiuni, poate cu generații întregi, cari compromit și slăbesc ființa națională. In această înverșunată acțiune de educare, va întrebuința mijloacele cele mai tari și roadele nu se vor culege decât târziu, dar multe și mari.

Statul viitor — spre deosebire de multe din statele de azi, care-și văd scopul în propria lor putere — va constitui adevăratul stat-mijloc, pârghie de ridicare a națiunii pe poziția cea mai favorabil-posibilă între celelalte neamuri ale lumii.

Tineretul nostru poartă în ființa sa un astfel de stat. Este statul copiilor noștri, statul care va revoluționa și valorifica toate virtuțile acestui neam.

Deaceea generația tânără de astăzi *creează* istorie.

Știință și Națiune

de Traian Herseni

Istoria nu se desfășoară în perioade de egală intensitate. După mari frământări și ani de nestăpânită activitate, urmează epoci de liniște în cari oamenii se bucură în tihnă de ordinea de viață și așezămintele statornicite de generațiile înaintașilor. Apoi se ivesc din nou frământările; apar nevoi și năzuințe proaspete; vechile așezări devin neîndestulătoare și oamenii se străduesc pentru statornicirea unui veac nou. Generațiile omenești, în perindarea lor necontenită, sub legea aspră a biologiei, trebue să-și potrivească anii lor de activitate cu aceste momente istorice, având să îndeplinească nu numai funcțiuni felurite dar și misiuni istorice profund deosebite. Căci altceva înseamnă să păstrezi o stare dată și alteeva să întemeiezi o nouă rânduială a vieții. Cele două cerințe ale momentului istoric impun oamenilor transformări sufletești și atitudini de viață cu totul diferite și ca gen și ca direcție. Omul păstrător al celor ce îi sunt date, trebue să dovedească mai mult spirit de supunere decât de inițiativă, trebue să fie mai mult un «administrator», decât un «organizator» și să privească mai mult spre trecut și prezent, spre ceea ce este, decât spre viitor, spre ceea ce ar trebui să fie. Dimpotrivă, omul care rupe cu o epocă, pentru a pune temeliile uneia nouă trebue să aibă toateînsușirile deschizătorilor de drumuri: putere de creație, de organizare, de inițiativă, intuiție sigură și nădejde în izbânda zilei de mâine. In același chip se orientează toate elementele vieții sociale în cele două momente amintite. Numai așa înțelegem de ce știința și în genere funcțiile intelectuale, nu sunt întotdeauna la fel îndrumate și nu se integrează într'un singur chip, mereu același, în cuprinsul vieții naționale.

In epoca relativ liniștită dinainte de războiul mondial, în care s'a desfășurat partea cea mai mare din urmările Revoluției Franceze, în sensul realizărilordemocratice, știința a luat și ea un caracter de libertate, până a se crede desprinsă de orice îndatorire față de țara în care se desvoltă. Știința a fost considerată ca o preocupare universalumană. Caracterul ei ar fi umanitar, nu național, ea ar servi omul în genere, umanitatea, adică valoarea promovată de epocă. S'a spus în consecință: «știința n'are patrie». Știința a fost îndepărtată apoi din domeniul politicei. Intr'o perioadă în care sarcina politicei era să păstreze stările existente, era firesc să se îndepărteze partea cea mai mare din câmpul acestei preocupări.

Știința și în genere spiritul critic ar fi putut dăuna politicei conservatoare. De aceea știința era socotită ca o preocupare indiferentă, lipsită de orice trăsătură militantă, sarcina ei fiind redusă la constatarea și explicarea faptelor. Știința ar fi menită să lămurească totul, dar nu are de urmărit nimic pe plan social. In sfârșit, s'a tăgăduit din aceleași pricini, puterea de îndrumare a științei. Știința nu valorifică, nu apreciază, ci stabilește numai faptele. Ea nu poate judeca faptele omenești, să spună dacă sunt bune sau rele. Astfel știința era socotită nu numai ca o preocupare apolitică, dar și ca o preocupare amorală.

Concepția aceasta despre știință, ca o funcție umanitară, lipsită de patrie, ca o funcție apolitică, străină de luptele sociale, ca o funcție amorală, incapabilă să îndrumeze viața — ne-a fost trecută și nouă prin învățătura primită de la înaintașii noștri și continuă să fie acceptată și transmisă mai departe de către oficialitate. Totuși vremurile noastre nu mai corespund întru toate acestei concepții, încât revizuirea ei se impune din ce în ce mai mult. Nu putem prevedea cum se vor desfășura cu de-amănuntul lucrurile, dar putem bănui de pe acum direcția și liniile mari ale acestei evoluții.

Vremurile noastre sunt mai presus de orice, vremuri de reconstrucție națională. Niciodată naționalismul n'a fost mai puternic. Niciodată popoarele n'au încercat cu mai multă stăruință să se regăsească pe ele înseși, înapoia influențelor întâmplătoare și deci de suprafață, ca să-și clădească viața în conformitate cu propria lor ființă, pentru îndeplinirea propriei lor misiuni. De aceea spre deosebire de perioadele de păstrare, în care se consumă câștigul realizat în timpurile precedente, perioada noastră istorică, mai ales în ce privește România, este o perioadă de construcție, în care suntem chemați să găsim formula adevărată de viață, alta decât cea prezentă, dar pe linia eternă a străduințelor naționale.

(Urmare în pag. 6-a).

INTRODUCERE LA ECONOMIA NAȚIONALA

de Alexandru Constant

Există o economie națională, în sensul de organism economic național, în care — dela procesul producției până la încheerea ciclului prin consumație — se integrează concentrat tot șirul de fenomene economice dintr'un spațiu geografic, țara, și o ambianță umană, națiunea. O serie de mari coordonate fixează această unitate, distinctă în concertul celorlalte unități, cu un destin propriu și necesar. Substanța economiei românești, ritmul și direcția procesului industrial, viteza circulației bunurilor, standardul de viață sunt unice, au coeficientul lor propriu de particularitate.

Nu ne vom opri aci asupra modului cum s'a ajuns la această unitate. Desigur, alături de datele Naturii, a contribuit hotărîtor și efortul uman, axat mai mult pe interesul individual sau de clasă, decât pe marele interes național.

Pornind dela această constatare, este interesant să știm în ce măsură este posibilă o politică economică națională.

Dar mai întâiu, o precizare: Ce este politicul? Ce raport trebue să existe între politic și economic.

Dela concepția cea mai liberalistă, până la cea mai autoritară, de la statul platonician până la statul fascist, desfășurul întregului eșichier al formelor de stat, persistă un element comun, definitoriu al politicei: ideea de disciplinare a vieții unei colectivități, așezată stabil pe un teritoriu bine delimitat. Această disciplină poate să fie o auto-disciplină, ca în statul imaginat în «Republica», sau poate să fie o disciplină impusă de o minoritate a bogăției, a meritelor sau de un monarh. Prezența statului — expresie formală, juridică, a ideei de disciplină colectivă —, în viața individului diferă dela un regim la altul. Cu cât această prezență este mai disparentă, cu atâ statul, regimul politic, este mai liberal; dimpotrivă, cu cât prezența lui este mai generală, îmbrățișând mai numeroase aspecte ale activității individului în colectivitatea organizată, cu atât statul este mai autoritar. Prin urmare, statele diferă din punctul de vedere al sferei asupra căreia se extinde sferei asupra căreia se extinde politicul. Raporturile dintre politic, în acest sens, și economic au fost, multă vreme, oarecum exterioare: politicul trebuia să garanteze economicului, prin cele câteva măsuri de ordine internă și securitate externă, spațiul geografic și social de liniștită și liberă desvoltare. Aceasta atâta timp cât a durat revoluția industrială și posibilitatea cuceririlor coloniale. Din momentul în care generoasa ofensivă industrialistă a intrat sub controlul capitalismului speculator, iar fluxul colonizator a atins ultimele limite geografice, s'a produs o repliere și cu ea perturbări economice și sociale, cari, în epoca noastră, au luat proporțiile unor răsturnări tectonice ale organismelor politico-sociale.

In această situație, vechiul raport între economic și politic s'a schimbat fundamental. In cele mai liberale state se practică o strânsă politică economică. Adică, sfera politicului înglobează și realitățile economice, iar disciplinarea acestora nu mai este liber consimțită ci impusă.

Economicul este subordonat politicului.

Ne oprim puțin asupra acestei formule, pe cât de curentă pe atât de creatoare de confuzii. Când se spune «economicul-infra-structură condiționează, în ultimă analiză, întregul edificiu supra-structural, juridic, politic, cultural», nu trebue înțeles acest «economic», în sensul abstract, marxist, de proces pur al producției, în afară de elementul spiritual uman. Producția este rezultanta unei împletiri indisolubile de energie fizică și spiritual-umană, care participă cu caracterul ei — finalismul — din prima etapă la generarea categoriilor superioare.

In al său «Economique», Georges Valois relevă acest lucru când arată că «la vie économique est l'ensemble des actes intellectuels et musculaires par lesquels l'espèce humaine crée et transforme les productions et organes qui lui permettent de durer et de se reproduire dans un milieu naturel qui, a cause d'un refroidissement continu du globe, devient de moins en moins favorable à la vie des êtres organisés et à l'activité cellulaire».

Pe de altă parte «politique d'abord» nu înseamnă că arbitrarul uman trebue decretat lege și impus celorlalte categorii de viață colectivă, deci și economicului, în sensul lui abstract; ci dimpotrivă, că acțiunea disciplinatorie, în interiorul unei țări, trebue extinsă și asupra fenomenelor economice înțelese ca produs mixt al forțelor naturii și ale spiritului uman. Acțiunea politică este posibilă aci prin încercarea asupra părții de contribuție umană în procesul de elaborare a valorilor economice.

Politica, înțeleasă simplu ca disciplină colectivă, este încă o abstracțiune. In fapt nu e posibilă decât o politică națională, adică o politică pe linia istorică a destinului unei națiuni. Deși politica presupune o finalitate. Definind spiritul politic Charles Maurras, spune că este «arta sau, dacă vrei, instinctul de a alege mijloacele cele mai potrivite scopului ce se urmărește». Politica, în afară de națiune, este statică, lipsită de acel suflu nobil, care poartă peste milenii o națiune.

O politică economică națională presupune deci trei elemente: un organ politic, un obiect și o finalitate. Organul politic trebue să fie, pe de o parte, purtătorul conștiinței active și permanente a națiunii, adică a destinului ei secular, iar pe de alta, profund cunoscător al unității economiei naționale. Politica economică națională devine astfel o îndrumare a economiei către o finalitate proprie și în spiritul unității economiei naționale. Oswald Spengler, în «Ani hotărîtori», exprimă plastic aceeași idee în fraza următoare: «disciplina este dresajul unui cal de rasă de un călăreț experimentat, nu strângerea organismului economic viu în corsetul economiei dirijate, nici transformarea sa în mașină mișcându-se într'un ritm regulat».

Dacă s'a practicat sau se practică o politică economică românească și cum se practică această politică, iată o problemă ce ne va călăuzi în tot cursul articolelor la care vom supune, în această pagină, actele economice ale factorilor politici din țara noastră.

Alexandru Constant

PROCESE

Instituțiile

O instituție se justifică prin eficacitatea sa. Ea fiind instrument în serviciul unui scop, este eficace în măsura în care permite o cât mai perfectă satisfacere a scopului căruia e afectată. Intr'o organizație politică există o ierarhie a scopurilor, o convergență a lor spre un ideal național. De aci necesitatea corelației între instituții, imperativul sistemului.

Scopul suprem al națiunii este valorificarea optimă a potențelor sale. Sistemul instituțiilor trebue să faciliteze atingerea acestui obiectiv.

O riguroasă conștiință națională impune totdeauna instituții integrate sistemului monarhic. Dimpotrivă, diluarea acestei conștiințe are de efect sfărâmarea sistemului, desorientarea anarhică. Epocile de deprimare a conștiinței solidarității și perenității naționale se caracterizează prin acest proces de disoluție. Fiecare instituție, abandonând linia acelui «spiritus rector» suprem, devine scop în sine. Pe marea realitate a națiunii, instituția se aplică parazitar, în serviciul intereselor meschine și efemere ale indivizilor fără istorie.

Spectacolul, «mutatis mutandis», e asemănător celui feudal. De astă dată însă feudalitatea nu mai este teriană, nu se mai sprijină pe proprietatea mare agricolă și nici nu urmează unei slăbiri a forței militare a unui imperiu și acțiunii creștinismului, ci este socială, adică se sprijină pe instituțiile create de necesitățile vieții în comun și urmează slăbirii conștiinței naționale și a acțiunii democrației. Impotriva acestui feudalism profund dizolvitor națiunii, pornim aci o serie de procese.

In țara noastră, toate instituțiile, dela cele politice până la cele culturale, sunt infectate de acest morb al descompunerii. Parlamentul a devenit instituția unui partid, cel majoritar, prii, ce nu coincid cu scopurile națiunii.

Justiția s'a depărtat mult de rosturile sale, devenind total ineficace față de cinovățiile anumitor cercuri și surdă față de cârile.

Administrația constitue o calamitate pentru marele public: automatismul administrativ este nul; fiecare serviciu se efectuează contra sperț sau influență. Intreg personalul administrativ, cu excepții izolate, și-a subordonat administrația scopurilor materiale personale. S'a operat, în fapt, o expropriere a oficiilor publice în interes privat. Universitățile, teatrele și celelalte instituții de cultură servesc interesele unor clanuri închise, satisfac vanități și înclinări lucrative, în dauna științei și a națiunii. E suficient să indicăm câteva aspecte ale fenomenului: problema taxelor universitare, conflictul latent între profesori și studenți, izvorînd din lipsa de înțelegere a primilor pentru idealurile ultimilor etc.

In procesele ce pornim, vom expune în fața tribunalului incoruptibil al conștiinței românești, tarele diverselor instituții și vom condamna cu exprimarea unui destin, care trebue să fie acela al neamului nostru.

A. C.

Știință și Națiune

Intr'un moment istoric de asemenea natură, fața lucrurilor se schimbă cu totul. Nimeni și nimic nu mai are dreptul să se țină deoparte, să refuze ajutorul prin care o națiune poate să devină mai mare și mai puternică. Toate forțele națiunii vor trebui mobilizate, pentru lupta aceasta de afirmare și realizare de sine, de actualizare a puterilor sale latente. Adevărul acesta n'a fost înțeles dela început, dar încetul cu încetul își face drum și pătrunde în toate domeniile vieții social. Știința nu se mai poate sustrage nici ea acestei chemări. Ea se reintegrează funcțional în sânul națiunii și se supune nevoilor naționale. Cu aceasta se schimbă însă și concepția despre natura și rosturile științei.

Știința nu mai poate fi privită ca o preocupare internațională, străină de orice legătură cu țara în care se desvoltă. De sigur, descoperirile și adevărurile științifice pot trece dintr'o țară în alta, ca mai toate bunurile spirituale, dar nu pot fi promovate împotriva sau alături de interesele țării. Dar cum poate și cum trebue să fie o știință ca să devină națională? Va trebui să falsifice adevărul după interesele naționale și să-și calce astfel chiar rostul ei ca știință? Aceasta ar fi o concepție nu numai ciudată, dar și nefolositoare, pentrucă e mult mai simplu să se renunțe la știință, dacă ea nu slujește la nimic, decât să se schimbe necinstit rosturile ei. Știința poate deveni națională cu totul pe alte căi, anume prin căutarea acelor adevăruri de cari are nevoie o națiune în străduințele ei de viață. In timpul războiului, de pildă, științele naturii, mai ales fizica și chimia, au servit ca mijloace ale apărării naționale. Științele sociale pot fi și ele îndrumate asemănător. Ceea ce se petrece în chip excepțional în războiu, trebue să continuăm de fapt o regulă generală, valabilă pentru toate vremurile. Să se dea cu alte cuvinte precădere acelor științe, și acelor preocupări de știință cari pot folosi într'un chip sau altul stărilor și năzuințelor naționale. In România de pildă, științele preocupate de îmbunătățirea agriculturii și a industriei naționale, sunt mai de folos decât cele preocupate de probleme îndreptate către tipuri de industrie sau alte genuri de îndeletnicire economică, pe cari nu le putem aplica deocamdată în țară. Tot așa studiul vieții juridice, economice, politice, sociale ș.a. a noastră este mai de folos decât al vieții sociale din alte țări sau alte continente. Prin dedicarea riguroasă și autoritară a problemelor pe cari le pune țara căreia îi aparține, știința poate deveni națională, fără să-și trădeze cu nimic rosturile ei ca atare.

Cu această nouă îndrumare știința ...

(Urmare din Pagina 5-a)

... străduințele politice și morale. Știința nu mai poate sta departe de ința integrată funcțional în ființa țării, devine o știință luptătoare, menită să arate mijloacele prin cari se poate ieși dintr'un impas sau se poate înfăptui un plan și să contribue efectiv la făurirea acestor mijloace. In chipul acesta ea participă direct la realizările naționale. In același timp știința se preocupă și de direcția evoluției naționale, de idealul urmărit, care trebue să-i fie potrivit cu datele realității. O națiune nu-și poate impune un ideal potrivnic ființei ei, străin de putințele și aspirațiile ei firești. Acest ideal, care exprimă binele suprem, nu poate fi decât unul singur: cel care înlesnește realizarea deplină a unei națiuni, pe linia destinului său organic, a structurii sale specifice de viață. Potrivirea aceasta între ideal și realitate nu poate fi stabilită însă decât prin cercetare, adică prin știință.

Iată cum știința devine națională nu numai ca obiect, dar și ca străduință politică și preocupare morală și se schimbă, potrivit cu comandamentele însemnate pe cari le poate avea, într'o activitate plină de răspundere. In locul științei lipsită de patrie a veacurilor cari s'au dus, se ridică noua știință, legată prin toate funcțiile ei de ființa și străduințele naționale.

Traian Herseni

REVISTA PRESEI

de ZYRAX

Politica lui Mussolini

D-l Bubi Brănişteanu, care în ultimul timp a devenit hilariantul cronicar militar al „Adevărului" pentru problemele abisiniene, nu-şi părăseşte nici cronicile de politică externă.

Ocupându-se cu „Diplomaţia ducelui şi Mica Antantă" (*Adevărul*, 6. III), d. Bubi spune, între altele:

«In fond Liga şi politica ei, ca principii şi metode sunt în politica externă reflexul regimului democratic în politica internă a Statelor. Ţările naţiunile democratice, marile puteri democratice sunt ce Liga şi pactul ei».

Nici nu se putea o mărturisire mai sinceră că Liga Naţiunilor este forma internaţională a masoneriei care în politica internă are ca agenţi partidele democratice! Dar să continuăm:

«Simpatia în care d. Mussolini a pus Liga şi pe membrii ei, deslănţuind războiul african, e una. Sentimentele lor pentru Italia sunt altele. Au spus-o necontenit şi nu e nici un motiv să se pună la îndoială buna lor credinţă».

Cu alte cuvinte, d. Bubi vrea să ne facă să credem că democraţii — şi d-sa, desigur — iubesc şi Italia şi pe d. Mussolini... *Sancta simplicitas*!

D-l Gr. Filipescu — telefoane continuă campania sa împotriva d-lui Mussolini şi a fascismului în *Epoca*. Şi când te gândeşti că d-sa se laudă a fi şeful unui partid conservator...

Nici *Lupta* nu putea lipsi dela campania anti-italiană. In articolul „Noi şi politica Italiei" (5. III), R. X. spune:

«Ne ridicăm contra faptului că în loc ca D-l Mussolini să fi ajuns, şi ajungea, prin bună înţelegere, să obţină ceeace urmărea în Abisinia, s'a certat cu toată lumea şi a luat-o razna singur».

Câte cuvinte, atâtea neadevăruri. Italia n'ar fi obţinut nimic fără victorioasa acţiune militară din Abisinia. Vorbind apoi de ameninţarea Italiei că va părăsi Liga Naţiunilor, o declară „şantaj"... deşi crede că „nu va speria pe nimeni", căci:

«D. Mussolini nu se luptă numai cu Abisinia, ci mai ales cu Anglia şi cu Parisul şi cu Geneva».

Cu Anglia şi cu Geneva (de fapt, în cazul de faţă, acelaş lucru) desigur. Dar nu şi cu Parisul, care chiar după venirea d-lui Sarraut la guvern tot n'a putut sacrifica prietenia Italiei intereselor engleze. Cât de temători sunt democraţii noştri atunci când e vorba de Anglia, asupritoare a atâtea sute de milioane de oameni mult mai civilizaţi decât barbarii Abisinieni.

Noroc că, peste acest cacofonic concert antiitalian al presei semite, se aud câteva glasuri sănătoase, exprimând cu adevărat şi interesele şi sentimentele României. Intre acestea, citâm din articolul „Intrând la Addis-Abeba" (*Curentul*, 7. III, al d-rului N. Roşu:

«Ne-a umplut sufletul de bucurie decorarea lui Mussolini de către M. S. Regele Carol II. Ea vine într'un moment culminant al acţiunii militare a Italiei în Abisinia. Incercuit de sancţiunile ridicole şi inaplicabile, ameninţat de toată constrângere a Ligii Naţiunilor, [illegible] de complicitatea la pacifism, la [illegible] la războiul european, de către presa democratică, Mussolini şi a provo[illegible], n'a făptuit nici o eroare care i-ar fi [illegible] cadânnici acţiunea militară...

S'au concentrat împotriva lui Mussolini toate forţele coalizate ale democraţiei şi socialismului european. Nu era în joc pacea Europei, nu se disputa în această exagerată publicitate o idee nobilă, trebuia înfrânt fascismul...».

Şi concluzia:

«Din toată dialectica pacifismului ipocrit se revarsă o foame sălbatecă de sânge, o dorinţă aprigă de a prăbuşi regimul fascist din Italia».

Fiindcă nimic nu e mai sângeros decât democraţia!

Şi nu putem să nu menţionăm atât atitudinea românească a „Universului", cât şi aşa de frumoasa şi de naţională atitudine a d-lui N. Iorga, care în această privinţă a ştiut să fie din nou interpretul simţirii româneşti. Bine înţeles, împotriva tuturor lepădăturilor semito-democratice...

Susţinătorii Naţional-Ţărăniştilor

Simpatia de care se bucură partidul d-lui Mihalache în rândurile jidanilor dela noi nu este nici un secret nici o noutate. Dar ea se manifestă în forme din ce în ce mai sfidătoare. In *Ţara noastră* (11. III) d. I. P. Prundei arată (în articolul „Şeful Comunităţii aplaudă") pe ferventii admiratori ai d-lui Mihalache cu prilejul recentului discurs dela R.-Vâlcea:

«Dar cine e individul atât de mulţumit? Vreţi să ştiţi? E d. Moritz Loebel, şeful comunităţii israelite din R.-Vâlcea... Şeful comunităţii israelite aplaudă. Lângă el, cuprinşi de furtul satisfacţiei, câţiva băeţi, deasemenea îşi frământă ritmic palmele. Sunt vânzătorii din prăvăliile d-lui Meyer, latifundiarul de imobile din R.-Vâlcea, aventurierul acaparant... Aplauzele d-lui Loebel califică discursul d-lui Mihalache».

Căruia nu-i pasă de faptul că invazia jidovească a devenit ameninţător de puternică şi în Oltenia, singura provincie românească încă necotropită de galiţieni. Fiindcă singurul lucru care-l interesează este să fie prim-ministru... Restul sunt fleacuri pentru d-sa.

Iar tovarăşul său, d-rul Lupu care abea aşteaptă să-i poată lua locul de prim-ministru, declară în Cameră că preferă să poarte steagul roşu, decât svastica nemţească.

Intr'un articol deosebit de ponderat (ceiace ne miră pentru *Epoca*) d-l Costin Sturza îi arată d-rului Lupu greşala pe care o face:

«Cine flutură sau poartă la sân în ţara aceasta steagul roş, făptueşte conştient sau inconştient, plătit sau desinteresat, un adevărat act de trădare a Statului şi a rassei».

Dar trădarea rassei o săvârşeşte zi de zi întreg partidul naţional-ţărănesc, prin infeudarea sa la interesele semite. Aşa că d-rul Lupu nu face decât să execute programul partidului...

Procesul comunistului Constantinescu-Iaşi

Intreaga presă semită dă o deosebită atenţie procesului ce se desfăşoară la Consiliul de război din Chişinău, încercând să camufleze caracterul comunist al acţiunii lui Constantinescu-Iaşi. Naiva ascundere după degete nu poate induce pe nimeni în eroare: aşa-zisul „antifascism" nu este decât o firmă bună pentru propaganda comunistă care ia pe zi ce trece proporţii tot mai vaste.

In comentariile privitoare la începutul procesului, jidanul *Ex* (*Adevărul*, 6. III) spune:

«Căci — desbaterile ne vor arăta — procesul nu-i al lui Constantinescu-Iaşi şi al celorlalţi coacuzaţi de antifascism. El depăşeşte cadrul în care sunt strânşi inculpaţii, ca să comeresese atâtea mii de oameni din ţară şi din străinătate, masele însetoşate de linişte, libertate şi dreptate. E procesul păcii».

Şi pe prima pagină a aceluiaş ziar plutocrato-semit, Al. S., într'un articol dedicat aceluiaş proces, scrie:

«Ideile acestui grup sunt simple şi salutare: contra dictaturii şi contra războiului, pentru o strângere a rândurilor democraţiei şi pentru promovarea drepturilor naţiunii».

Probabil este vorba de naţiunea jidovească, aşa de copios reprezentată în toate procesele antifascisto-comuniste: Fiindcă biata naţiune română, exploatată de aripa bancară a jidovimii, are cu totul alte griji de cât de a-l urma pe Constantinescu-Iaşi pe calea comunismului şi în slujba jidovimii!

Un oarecare Al. Teodoru proclamă în *Zorile* (6.III) că „antifascismul nu-i o crimă ci o atitudine patriotică" şi că el „se prezintă, la noi ca şi aiurea, ca o reacţiune sănătoasă contra naţionalismului strâmt, primejdios, revoluţionar şi aducător de dictatură".

Iar „Cuvântul Liber" publică un articol „Pro domo" al lui Constantinescu-Iaşi în care respectivul îşi recunoaşte o singură vină:

«a fi luptat pentru luminarea maselor muncitoare de toate categoriile nu pentru alt scop decât acela de a se uni într'un larg front de luptă antifascistă, adică de a împiedica şi la noi introducerea unui regim de sălbatecă exploatare şi de întuneric medieval, aşa cum a introdus Mussolini în Italia ce se sbate în ruina unui război distrugător, şi Hitler în Germania, vast lagăr de deţinuţi».

Nu ne luăm osteneala să combatem gogoriţele acestea. Ne miră numai că Constantinescu-Iaşi (cacofonia este cum nu se poate mai la locul ei!) n'a auzit de *milioanele* de morţi şi deportaţi din Rusia Sovietică, al cărui agent este desigur. Şi nădăjduim că magistraţii militari dela Chişinău — acolo aproape de graniţă, — vor şti să-şi facă întreaga datorie. Nu de alta, dar altfel se pot întâmpla şi la noi lucruri ca în Spania, unde „antifasciştii" (= comuniştii) liberaţi de guvernul frontului popular au început iar să dea foc bisericilor şi mănăstirilor — iar guvernul a dat ordin ca instigatorii să fie lăsaţi liberi...

Denunţarea tratatului dela Locarno

Ne-ar trebui multe pagini pentru a cita câte puţin din toate articolele şi comentariile acestor câteva zile cu privire la denunţarea tratatului dela Locarno, reocuparea militară a fostei zone demilitarizate şi despre discursul cancelarului Hitler. Deaceia ne vom mărgini la câteva citaţii cari să precizeze poziţiile luate de presa noastră în această importantă chestiune. Şi, trebue să o spunem dela început, din nenorocire aproape în unanimitatea cazurilor poziţia luată corespunde unor idei preconcepute şi unor interese cari nu sunt deloc cele obiectiv româneşti.

Universul (9. III) nu acceptă explicaţiile cancelarului Hitler:

«In cercurile diplomatice germane se susţine teza că violarea pactului dela Locarno ar fi o consecinţă a ratificării Pactului franco-sovietic care ar constitui o călcare a tratatului dela Versailles, lăsând celor două puteri — Franţa şi Rusia — libertatea de a aprecia dacă sunt în drept să atace Germania. Cercurile diplomatice germane prezintă deci acţiunea Germaniei drept provocată de tratatul franco-sovietic. Realitatea însă e cu totul alta: pactul franco-sovietic a fost consecinţa violării pactului dela Versailles».

Teza susţinută de „Universul" este şubredă, fiindcă exprimă punctul de vedere oficial francez şi nu unul obiectiv. Toată presa de dreapta — deci cea naţionalistă — din Franţa, a fost împotriva ratificării Pactului cu Rusia. Ori, dacă acest pact ar fi fost necesar, tocmai această presă ar fi trebuit să-l susţină, fiindcă a fost întotdeauna împotriva Germaniei.

Socor, în *Zorile* (9. III), articolul „7 Martie", pune totul în spinarea... fascismului: E aşa de simplu — ca şi concluzia, dealtfel:

«Şi mai sunt oameni cari au încredere în tactica şi procedeele fasciste».

Desigur: toţi cei cari se gândesc la interesele naţiunii şi ale ţării, şi nu la vagi planuri de fericire universală prin aplicarea calapodului sovietic!

In acelaş ziar, G. Spina („Sancţionarea agresiunii germane": 10. III) regretă că regimul lui Hitler n'a fost distrus mai de mult:

«Dacă s'ar fi făcut încercuirea Germaniei cu acel cordon sanitar utilizat de Clemenceau faţă de U. R. S. S. în mai puţin de un an aventura hitleristă ar fi fost lichidată: dar nimeni n'a voit să ţină seamă de interesele păcii şi ale Europei». Iar în concluzie, se vorbeşte de un bloc al statelor pacifice, condus de Franţa, Anglia şi Uniunea Sovietelor».

O văzurăm şi pe aceasta: Comunismul revoluţionar, mare putere pacifică?

Lupta, care a pornit de atâtea ori lupta (era să spunem cruciada...) împotriva Germaniei, afirmă acum că nu vrea războiu („Dinamism hitlerist", etc. 11.III):

«Societatea Naţiunilor n'a fost creiată pentru războiu. Deci nu-i vorba să pornim la războiu contra Germaniei... Dacă Germania nu scoate armata din zona demilitarizată, cert că la Geneva se vor hotărî sancţiunile cele mai drastice economice şi financiare, sancţiuni eficace...».

E cel puţin o anticipare.

Căci Anglia, care a răsturnat guvernul Laval şi a silit Franţa să părăsească Italia, acum dă înapoi. Noi credem că pe bună dreptate: însă din punct de vedere al lealităţii faţă de Franţa...

Incă sub impresia neaşteptatului, d-l P. Şeicaru a scris comentarii destul de puţin obiective (*Curentul*, 9.III), rectificate în bună parte de d-l Ion Dimitrescu, peste 2 zile (*Curentul*, 11.III).

«Obiectivul obsedant al Germaniei — scrie d-l Şeicaru — este expansiunea la Est, este Rusia. Ori, în loc să înfăţişeze o politică de liniştirea spiritelor, de calmare a îngrijorării franceze, cancelarul Hitler a tot multiplicat temele de nesiguranţă, a alimentat temerile franceze, împingând în chip firesc Franţa burgheză, Franţa capitalistă să semneze garanţiile de apărare ale Rusiei Sovietice».

Iată şi rectificarea — mult mai aproape de adevăr, a colaboratorului d-lui Şeicaru:

«In Franţa, atmosferă de războiu civil, în ajunul alegerilor aranjate de ad-ţia francmasonică a unui guvern de stânga, după ratificarea pactului cu o Uniune sovietică ferm ţinută în şah de agresivitatea Japoniei. Cine avea interesul să zorească ratificarea acestui acord». Căci ea a legitimat pentru Hitler denunţarea tratatului dela Locarno. «Tratatul franco-sovietic [illegible] la Berlin pe la mijloc [illegible] Gazeta Generală [illegible] pacea la [illegible] şi Sovietelor. Tratatul acesta este incompatibil cu spiritul şi cu slova pactului dela Locarno. Alianţa Paris-Moscova este o [illegible] de [illegible]».

Deci Franţa era prevenită. Iar frontul-comun, adevăratul guvern al Franţei în aceste clipe hotărâtoare, este uneltă sovietelor şi voia cu orice preţ o acţiune împotriva Germaniei.

Şi iată şi concluzia articolului mai sus citat:

«Fără ratificarea pactului franco-sovietic n'ar fi venit bomba remilitarizării Rinului».

In acest fel, nu încape nici o îndoială că Ministerul francez al Afacerilor Străine ştia de acum o lună ce va face d-l Hitler dacă se va ratifica pactul cu Sovietele. Şi atunci, unde este... „bomba"?

Inainte de a încheia, încă puţine observaţiuni.

Prima, necesitatea de a cita aşa de obiectiva apreciere a d-lui Iorga (*Neamul Românesc*, 11.III) despre discursul Führer-ului.

«Dar, tot odată, printr'un mare discurs care e, privit în el însuşi, cea mai nobilă manifestare de principii în ultimii vreo douăzeci de ani şi cea mai frumoasă piesă literară în teribilul joc al intereselor materiale de astăzi, şeful Germaniei oferă pace de un sfert de secol, cu respectarea graniţelor de astăzi...».

A doua, este datoria de a semnala greşitele argumente întrebuinţate de *Universul* (10 şi 11. III) pentru a dovedi că d-l Hitler n'are dreptate când spune că tratatul dela Versailles, impus Germaniei, este nedrept: Amintirea tratatului dela Bucureşti, cu clauzele lui aşa de excesiv nedrepte, foloseşte tocmai temei contrarii celei susţinute de *Universul*, fiindcă dovedeşte cu prisosinţă că un tratat nedrept, cum a fost cel dela Bucureşti, nu poate fi menţinut. Şi aceasta este tocmai argumentarea cancelarului Hitler împotriva Tratatului dela Versailles — indiferent dacă noi împărtăşim sau nu acest punct de vedere.

In sfârşit, nu ne putem împiedica de a cita concluzia articolului „gestul d-lui Hitler" din *Adevărul* (10.III):

„Cât despre România, ea poate vedea acum la ce tinde politica externă nazistă. Faimosul Drang nach Osten este iarăşi mobilul ei. Cine este dispus să i-l deschidă, nu are decât s'o spue.

Concluzie absolut falsă: Din discursul d-lui Hitler nu reese aceasta. Iar pentru cei ce nu vor să creadă cele spuse de cancelar şi se referă la *fapte*, singurul fapt este remilitarizarea Renaniei... Şi după câte ştim, Renania este în Vestul Germaniei, nu în Est. Cine poate cere însă logică şi bună credinţă „Adevărului", care nu vede şi nu reprezintă decât cauza semită şi cea masonică internaţională?!

Ne oprim aci. Până la apariţia acestor rânduri se vor mai scrie multe asupra acestui subiect şi se vor produce fapte. Credem însă că oamenii politici ai Apusului vor fi suficient de calmi pentru a nu transforma denunţarea unui tratat în caz de războiu. Fiindcă, în ultima instanţă, Germania n'a ocupat de fapt decât propriul său teritoriu.

ZYRAX

CRONICA

Roza Vânturilor

(Urmare din pag. 1-a)

sta istorică să nu existe; să nu mai existe, sau să nu existe încă. O formă istorică e şi ea o existenţă vie; care apare, creşte precizându-se, se destramă şi dispare. Există, deci, forme istorice ordonate şi bine determinate, dar există şi perioade turburi, interregnuri; în care o formă moare şi o alta se naşte. Sunt epocile marilor răscruci ale istoriei. Şi este, într'un fel, epoca noastră. In această împrejurare faptele «nu se mai leagă», pentru că *nu se mai pot lega*. Căci lipseşte peste tot tulpina aceea sănătoasă a istorici pe care să se altoiască acţiunile noastre.

Să însemneze asta că în asemenea împrejurări acţiunea noastră trebue suspendată, ea ne mai putând avea sens, ca una ce e lipsită de planul de raportare? Nu. Căci un asemenea plan există totuş. Oricând. Cine mânuieşte formele istorice sau cine are instinctul lor, ştie: 1. că nici o structură istorică nu moare înainte să se ivească germenii celei noui; şi 2. că la începutul oricărei noui forme istorice există suficiente elemente pentru a construi o imagine exactă a celor ce vor fi să vină. Care imagine exactă, e însuşi sistemul de reper care dă sens acţiunilor noastre.

Iată, deci: cine ştie să vadă sau cine are instinctul acţiunii rodnice şi creatoare, acela nu e lipsit niciodată de marile linii diriguitoare ale istoriei. Putinţă de orientare există şi astăzi. Să ştim numai la ce să raportăm faptele noastre. Şi anume: nu la ce a fost—căci nu mai este—; nu la ce este — căci nu este nimic —; ci la ceea ce va fi — care e mult mai precis, mai positiv, mai consistent decât ceea ce s'ar părea că este astăzi.

Nu e decât o singură posibilitate pentru ca acţiunea noastră să fie coherentă şi plină de sens: să o punem sub semnul zilei de mâne.

Politica

(Urmare din pag. 1-a)

Guvernul „constituţional" se compune dintr'un vizir, un agă, un strângător de tribut şi un corp de ieniceri.

Partidele politice sunt societăţi în nume colectiv pentru exploatarea naivităţii obşteşti în opoziţie şi de exploatarea avuţiilor naţionale la guvern.

Scoala — Biserica: sunt două instituţiuni cari întreţin în buget revizori, subrevizori, inspectori şi subinspectori, directori şi subdirectori, protopopi şi arhierei, episcopi şi patriarhi; din când în când preoţi şi învăţători.

Presa: A patra putere în stat, se află întreagă în stăpânirea celei dintâi puteri în ţară: *jidanii*.

Vasile Marin

Ultimul reprezentant al civilizaţiei împotriva barbariei fasciste

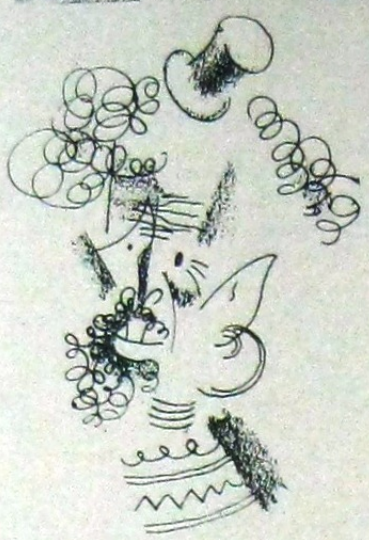

Spioni Germani

Spionii germani din timpul neutralităţii şi a războiului, oamenii care au colaborat la «Lumina» şi «Gazeta Bucureştilor», foştii ocnaşi Socor, Brănişteanu, Blumenfeld, Hefter ş. a. m. d. au devenit subit filo-francezi şi filo-români.

Zilnic oamenii lui Günther şi ai Comandaturei Germane, scursorile ghettourilor galiţiene, îndrăznesc să acuze naţionalismul românesc că ar fi «revizionist», «hitlerist», în solda Germaniei.

Astăzi ca şi odinioară îşi continuă meseria de spioni şi de agitatori.

Dar pentrucă Reichul, încăput pe mâna «huliganilor», a naţional-socialiştilor care au strivit judeomarxismul şi au pus zăgaz valului roşu, nu le mai acceptă serviciile, spionii şi-au schimbat stăpânii.

Şomajul e o boală necunoscută în lumea gangsterilor jidani. Noii stăpâni sunt astăzi cei dela Moscova.

Deaceia «Adivor», «Zor», «Dimineaţa», «Li Muman» au devenit filo-franco-bolşevice şi insultă zilnic naţionalismul românesc.

Banul n'are miros şi principalul e... să salte «chimerţul».

La Râmnicul Vâlcea

La R. Vâlcea, *pionierii statului ţărănesc au dat un banchet d-lui I. Mihalache, pentru a sărbători succesul electoral dela Mehedinţi. La şampanie, revoluţionarul şef de partid, luând cuvântul, în termeni lirico-pastorali a declarat „că partidul N. T. urea să zidească ţară nouă cum n'a mai fost alta. Dar ţara se zideşte cu idei iar nu cu ciomagul. Şi nu în ciomag ne punem noi gândurile noastre!" Admis! Numai că banchetul era dat în onoarea ideologilor Simian, Potârcă, Cârpă 'n Nas, Cap de Fier şi alţi cărturari adusi cu alaiu de prin suburbanele Capitalei pentru a convinge pe Mehedinţeni să accepte doctrina statului ţărănesc şi ale căror contondente argumente am avut plăcerea să le contemplăm în fotografia publicată în acelaş loc, în care se făcea actuala dare de seamă, acum trei săptămâni, în Universul!*

Expoziţia de Artă Turcă

E pentru prima oară când drept un mijloc de propagandă şi de dovedire a gradului de cultură a poporului turc, transformat prin revoluţia lui Atatürk la o altă-trăire, se întrebuinţează o manifestare de artă, o expoziţiune de pictură.

Cioplirea şi zugrăvirea chipului omenesc, până la revoluţia Junilor Turci, a fost oprită de Coran. Târziu de tot s'a admis învăţământul picturei după technica europeană şi aceasta pentru prima oară la 1794 în programul şcolilor militare şi numai în ce priveşte desenul liniar, deci technic, pentru a înlesni studiul topografiei, matematicilor şi cartografiei. Iar la 1848 li s'au îngăduit tinerilor elevi plecaţi în Apus să se desăvârşească în arta războiului, să se iniţieze şi în regulile picturei. Aceşti viitori artişti erau ofiţeri diplomaţi ai Şcolii de Război, pentrucă după cum am văzut mai sus, instituţiile de educaţie militară erau singurele unde se putea învăţa în această epocă desenul. Intorşi în ţara lor, aceştia au fost precursorii artei noi, a picturei în spiritul şi după technica apusană.

In 1908 se deschide o şcoală de Arte Frumoase din străduinţa primului ei director Hamdi, care angajează pentru un mai bun mers al şcolii profesori europeni. Elementele găsite valoroase în această şcoală sunt trimise apoi pentru a se perfecţiona în apus.

Cu instalarea regimului Kemalist, artei şi manifestărilor de cultură li se dă un nou ritm. In ce priveşte pictura se organizează expoziţii, se crează colecţii din lucrările reţinute de Stat, se organizează muzee. Artiştii se grupează în societăţi din necesităţi spirituale cât şi din interese strict profesionale. Statul extinde artiştilor posibilităţile de manifestare, organizând expoziţii demonstrative în capitalele ţărilor cu care are legături diplomatice mai strânse. Astfel a luat fiinţă şi expoziţia din Palatul Artelor dela Şosea.

In această expoziţie sunt nume de pictori, cari vor rămâne pentru deschiderea de drumuri, cum am avut noi un Leca, un Tătărăscu, un Stahi şi chiar Aman, va fi pentru Arta Turcă un Ibrahim Tchalli, un Halil, un Bedi Rahmi, un Ali Sami etc. Arta lor arată un stadiu de început, de primitivitate, de subordonare unei spiritualităţi şi technici străine, dar care prin dezvoltarea ce-o poate lua, prin întoarcerea la elementele de tradiţie, ale vechei culturi musulmane, poate da naştere unei mari arte, unei mari culturi. De remarcat în această expoziţie, preocuparea în majoritate a artiştilor de compoziţie. Compoziţia ce-o realizează e simplă, se bazează pe puţine elemente, fără adâncime, decorative, cu una sau mai multe personagii instalate pe primul plan. Predomină în mai toate un colorit ocru-gălbui, îmbinate de griuri scoase din negru, cu unele pete de verde, roş sau albastru etc. ce dau accente şi efecte cromatice.

Dacă e de remarcat, că elementele de bază ale acestei arte, sunt apusene, deci străine, nu rămâne decât unei arte viitoare turceşti, să pună pecetea unor noi simboluri, ce să aibă un sens spiritual şi specific şi deci care să oglindească momentul de renaştere şi de redeşteptare naţională la care a fost chemat de istorie prin revoluţia lui Atatürk.

Alexandru Bassarab

Adevărata Democraţie şi adevăratul Naţionalism

Nu s'au sfârşit încă ecourile cu largi rezonanţe despre ultimele alegeri parţiale parlamentare. Presa, cu deosebire cea de stânga şi banchetele de sărbătorirea diverşilor «eroi», reactualizează încă unde pot şi cum pot succesele înregistrate. O notă comună se desprinde din aceste manifestări: «maarele succes al democraţiei, împotriva fascismului şi a naţionalismului huliganic».

Mă rog, să ne înţelegem: de care democraţie e vorba? De democraţia cenzurii şi a stării de asediu, de succesul unei democraţii care îşi cumpără alegătorii şi îşi extrage sucul de vieaţă din casele de bani ale internaţionalei jidoveşti?

Pe aceasta o cunoaştem de mult, ne-a guvernat şi emite pretenţii de a mai recidiva. Ea se numeşte oricum, numai democraţie nu, dacă ne mişcăm în cadrul principiilor de la 89.

Şi mai ales de înfrângerea cărui naţionalism e vorba? Să ne lămurim: naţionalismul autentic nu putea fi înfrânt pentrucă nici n'a candidat. Când o va face vom mai sta de vorbă.

FILMUL GROSZ

a intrat într'o nouă fază

Filmul Grosz, care rulează necontenit de vreo două luni pe ecranul vieţii politice româneşti, a căpătat începând de Luni, un interes inedit: principalul interpret, eroul Grosz-Cagero, a sosit la Bucureşti şi va apare în „carne şi oase" pe scenă pentru a-şi prezenta singur filmul şi a debita câteva monologuri personale.

Sosirea celebrului star a avut darul să indispună subit pe ceilalţi cointerpreţi ca şi pe mulţi dintre colaboratorii din culise; aceasta cu atât mai mult cu cât reputatul june prim are de gând să facă destăinuiri senzaţionale asupra modului cum intriga principală a fost pusă în scenă. Se pregătesc surprize extraordinare. Totuşi, unele personagii marcante din lumea filmului, ar fi prevenit pe Grosz că dacă „sinceritătile" sale vor fi prea autentice, eroul ar risca să fie găsit într'o dimineaţă „sinucis" şi de data aceasta veritabil nu ca pe scenă, întocmai ca şi celălalt confrate de rampă ganastero-financiară-politică Mr. Alexandre, zis Stavischy.

Până atunci, publicul cel mare care a plătit din gros intrarea şi nu înţelege să rămâie păcălit, aşteaptă înfrigurat destăinuirile star-ului.

*

Prestigiul Parlamentului

Ţara arde şi baba se piaptănă: acesta este proverbul românesc care ar sintetiza nostima poziţie în care se aşează oficiosul guvernului — „Viitorul" — când, în loc să răspundă la acuzaţiile ce se aduc pe chestia *Grosz-Gagero*, stare de asediu şi cenzură, etc., se ocupă de... prestigiul Parlamentului.

Intr'un articol de fond, referindu-se la atât de nobilul duel oratoric-parlamentar cu privire la alegerile dela Mehedinţi, citim, între altele, acestea:

«Ce-a câştigat ţara din invectivele şi rifeilor celor două opoziţii, cari se apostrofau în aşa chip încât ar fi de dorit ca stenogramele discursurilor să fie mai micite? Ce folos intelectual şi moral poate avea opinia publică din cunoaşterea acestor lupte cari puţin a lipsit să ia forma celor brutale dela corp la corp?».

La drept vorbind, n'a lipsit mult mic, fiindcă încăierările s'au şi petrecut... Iar în ceiace priveşte folosul intelectual şi moral al desbaterilor parlamentare, nici copiii de la grădinile de copii nu mai cred în el...

Problema însă preocupă în chip constant *Viitorul*, deoarece în articolul de fond dela 11 Martie („Să ne reculegem") revine la atac:

«Lupta politică pătimaşe îmbracă formele violenţei tocmai în clipa când violenţele turbură pacea lumii. In loc de colaborare la opera constructivă a guvernului (Unde-i, să o vedem şi noi! N. R.), asistăm la o negaţiune permanentă, la neîncetată ponegrire a tot ceeace clădeşte cu migală, cu suflet şi cu iubire de ţară (!!). Spectacolul este întristător şi descurajant».

Asupra acestui din urmă punct suntem de acord, cu menţiunea ar fi trebuit adăugat: desgustător şi costisitor. Dealtfel orice om care a urmărit dela răsboiu încoace „activitatea" parlamentară, nu poate decât să constate că ea se menţinut în chip constant pe linia scandalului şi a inutilităţii. Nici chiar puţinii cititori ai „Viitorului" nu pot avea asupra acestui lucru nici un fel de îndoială.

VESTITORI

Apar la 1 şi 15

REDACŢIA:
Bucureşti, Strada Braziliei 1

ADMINISTRAŢIA:
V. Ionescu
Strada Ankara No.

Abonamente: Un an 120 Le

Tipografia «BUCOVINA» I. E. Torouţiu, Str. Gr. Alexandrescu No. 4. Bucureşti.